

รายงานการศึกษา

เรื่อง

“ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร พ.ศ.”

คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา

สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

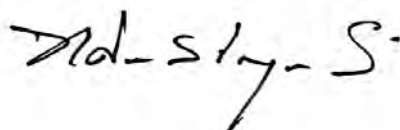
คำนิยม

รายงานการศึกษาฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยเป็นอย่างดี และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ข้าพเจ้า และคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว รวมทั้งคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งใจไว้ เพราะได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมากจากอนุกรรมการ และที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวทุกท่าน ตลอดจนกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร และคณะที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ

ในการนี้ ส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้รายงานการศึกษาฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จ คือ ข้าราชการรัฐสภาสามัญสังกัดสำนักกรรมการ ๓ ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทุกท่าน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง ความรู้ และความสามารถที่มีอย่างเต็มที่ เพื่อให้ภารกิจของคณะกรรมการประสบความสำเร็จ

แต่ทั้งนี้ ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งจะต้องกล่าวถึงอย่างที่ไม่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นก็คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ยกร่างพระราชบัญญัติตั้งแต่แรกเริ่มจนสำเร็จเป็น “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร พ.ศ.” และ “ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” รวมทั้งยังเป็นผู้จัดทำรายงานการศึกษาฉบับนี้อีกด้วย

บุคคลดังกล่าวนี้ คือ นายนาถ ดวงวิชัย นิตกร ๘ ว. ซึ่งเป็นบุคลากรหนึ่งในฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ โดยในการปฏิบัติหน้าที่ครั้งนี้ทำให้เป็นที่ประจักษ์ชัดถึงศักยภาพของนิตกรของสำนักกรรมการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมาย และการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งมีความวิริยะอุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่อย่างยิ่ง ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรได้ว่า นิตกรของสำนักกรรมการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่ตำแหน่งนักกฎหมายนิติบัญญัติ เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติในอนาคตอันใกล้นี้



(นายทศพร เทพบุตร)

รองประธานคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา
และประธานคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว

คำนำ

คณะกรรมการการทอ่งเที๋ยวและกีฬฯ สภฯผู้แทนราษฎร ได้จัดทำ “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์มีความเป็นปึกแผ่น ให้ความรู้ และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ รวมทั้ง เพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์เป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมทอ่งเที๋ยว และปัจจุบันนี้ได้มีการเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นอย่างมาก ประกอบกับในปี ๒๕๕๘ อาชีพด้านการบริการจะมีการแข่งขันระหว่างประเทศที่สูงขึ้น ซึ่งอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบด้วย

ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้มีการจัดทำรายงานการศึกษา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรทราบ และต้องการเผยแพร่ผลการศึกษาในเรื่องนี้ไปสู่รัฐบาล หน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนักศึกษาและประชาชนที่สนใจเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์ เพราะคณะกรรมการต้องการจะเป็นแรงผลักดันหนึ่งของสังคมที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับจากสังคม เพื่อจะได้ก้าวต่อไปสู่ความเป็นวิชาชีพเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ จึงหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และนำไปสู่แนวทางที่ดีที่สุดในการส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์ของไทยก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพ รวมทั้งสามารถแข่งขันกับมัคคุเทศก์ของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างทัดเทียมกันในอนาคตอันใกล้

คณะกรรมการการทอ่งเที๋ยวและกีฬฯ

สภาผู้แทนราษฎร

เมษายน ๒๕๕๘

สารบัญ

	หน้า
คำนิยม	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ ๑ บททั่วไป	๑
๑.๑ คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร	๑
๑.๑.๑ ที่มาของคณะกรรมการ	๑
๑.๑.๒ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	๒
๑.๑.๓ รายนามคณะกรรมการ	๓
๑.๑.๔ รายนามที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ	๔
๑.๑.๕ รายนามที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ	๔
๑.๑.๖ รายนามที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการ	๕
๑.๒ คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว	
ในคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร	๗
๑.๒.๑ ที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ	๗
๑.๒.๒ รายนามคณะอนุกรรมการ	๘
๑.๒.๓ รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ	๘
บทที่ ๒ ความเป็นมาและวัตถุประสงค์	๑๐
๒.๑ ความเป็นมา	๑๐
๒.๒ วัตถุประสงค์	๑๓
๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
บทที่ ๓	แนวความคิดเกี่ยวข้อง	๑๔
๓.๑	แนวความคิดเกี่ยวกับมัคคุเทศก์	๑๔
๓.๑.๑	ความหมายของมัคคุเทศก์	๑๔
๓.๑.๒	บทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์	๑๕
๓.๑.๓	หลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์	๑๕
๓.๒	แนวความคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ	๒๑
๓.๒.๑	ความหมายของอาชีพและวิชาชีพ	๒๑
๓.๒.๒	คุณลักษณะของวิชาชีพ	๒๓
บทที่ ๔	การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ	๓๒
๔.๑	ขั้นตอนการดำเนินการ	๓๒
๔.๒	สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.	๓๘
๔.๓	สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔๓
บทที่ ๕	สรุปการสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.”	๕๐
๕.๑	ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา	๕๐
๕.๒	สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว	๕๕
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริม อาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.	๖๓

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
ภาคผนวก ข	ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๘๕
ภาคผนวก ค	รายนามฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร	๘๒
บรรณานุกรม		๘๔
รายนามคณะผู้จัดทำรายงาน		๘๗

บทที่ ๑

ที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา

สภาผู้แทนราษฎร

ที่มาของคณะกรรมการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติว่า “สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็น คณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา มติตั้งคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวต้องระบุ กิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน”

ต่อมาข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๖) ได้กำหนดว่า “ข้อ ๘๒ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นสามสิบห้าคณะ แต่ละคณะประกอบด้วย กรรมการมีจำนวนสิบห้าคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑๓๑

(๑๖) คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา”

ดังนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา ตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๖)

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๖) ได้กำหนดว่า
“ข้อ ๘๒ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นสามสิบห้าคณะ แต่ละคณะประกอบด้วย
กรรมการมีจำนวนสิบห้าคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๗๗

(๑๖) คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา

มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริม
สนับสนุน การแก้ไขปัญหาอุปสรรค และการพัฒนาการท่องเที่ยวและการกีฬาของไทยทั้ง
ในประเทศและต่างประเทศ”

รายนามคณะกรรมการ



นายนิโรธ สุนทรเลขา
ประธานคณะกรรมการ



นายวิชัย กิตติชนเศว
รองประธานคณะกรรมการ



นายสุชาย ศรีสุรพล
รองประธานคณะกรรมการ



นายสามารถ มะลูลีม
รองประธานคณะกรรมการ



นายทศพร เทพบุตร
รองประธานคณะกรรมการ



นายชุกรินทร์ มะทา
รองประธานคณะกรรมการ



นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล
รองประธานคณะกรรมการ



นายเอี่ยม ทองใจสด
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ



นายอุดร ทองประเสริฐ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ



นางสิรินทร รามสูต
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ



นายกัมพล สุกาแพง
โฆษกคณะกรรมการ



นายวัชรพล โตมรศักดิ์
โฆษกคณะกรรมการ



นางพัฒนา สังขทรัพย์
โฆษกคณะกรรมการ



นายอภิวัฒน์ เงินหมื่น
เลขานุการคณะกรรมการ



นางดวงแข อรรถนพพร
เลขานุการคณะกรรมการ

รายนามที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

- | | |
|---------------------------------|----------------------------|
| ๑. นายสมบัติ คุรุพันธ์ | ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ |
| ๒. นายศักดิ์ชัย เหล่าไทย | ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ |
| ๓. นายเสน่ห์ จารุวาริรมย์ | ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ |
| ๔. นายชัยนนท์ เตชะสุภาภรณ์ | นักวิชาการประจำคณะกรรมการ |
| ๕. นางสาวชญานิศ จันทรัตน์ | นักวิชาการประจำคณะกรรมการ |
| ๖. นางสาวอรุณธิดา จารุพันธุ์งาม | นักวิชาการประจำคณะกรรมการ |
| ๗. ร้อยเอก ชาคริต ศึกษากิจ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๘. นางโสพิศ เทพย์ปฏิพัทธ์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๙. นายกำธรณ์ โล่วิวัฒนกุล | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๐. นางบงกช ตันติศักดิ์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๑. นางสาวเสาวนีย์ เอ็มโอบุทธ์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๒. นางสาวศิริภาณี นิยมิต | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๓. นายวรพงษ์ สิทธิมนต์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๔. นางสาวเบญจพร วสุนธราวัฒน์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๕. นายวีรพัฒน์ คงสิทธิ์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๖. นางสาวนินา ทองประเสริฐ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๗. นายสมเกียรติ ศรีมณี | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๘. นายสุวิทย์ เลิศธนากุลวัฒน์ | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๑๙. นายวิวัฒน์ วงศ์หิรัวกุล | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๒๐. นายฉัฐวุฒิ เกียรติไชยากร | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |
| ๒๑. นางกนกอร อรรถนพพร | เลขานุการประจำคณะกรรมการ |

รายนามที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ

- | | |
|--------------------------------------|------------------------------|
| ๑. รองศาสตราจารย์ อัยฎางค์ ปาณิกบุตร | ๒. นายวิวัฒน์ วิกรานตโนรส |
| ๓. นายเชษฐวิทย์ ตันติพันธุ์วดี | ๔. นายชาติรี เจือจุน |
| ๕. นายภายิต บุญสม | ๖. นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์ |
| ๗. นายชนะ รัตธสาร | ๘. นางกอบแก้ว ชีระกุล |

๘. นายไพรัช วรปานี
 ๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ ทวีพรปฐมกุล
 ๑๓. นายพีระพล ตริยวัฒนา
 ๑๕. นางสาวยอดเกล้า ชินายศ
 ๑๗. นายรักษาทิ กิริวัฒนศักดิ์
 ๑๘. นายอดุลย์ कामิษฐ์
 ๒๑. นายสุรศักดิ์ มุกประดับ
๑๐. นายสุเมต สุวรรณพรหม
 ๑๒. นายสัมพันธ์ เป้นพัฒน์
 ๑๔. รองศาสตราจารย์กัลยา กิจบุญชู
 ๑๖. ศาสตราจารย์สมบูรณ์ สุขสำราญ
 ๑๘. นายสมชาย วชิรสกุลชัย
 ๒๐. นายสมคิด ธนาพรพาณิชย์กุล

รายนามที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการ

๑. นายสุรพล เกียรติไชยากร
 ๓. นายวรวิทย์ มะภูถิ
 ๕. พลตำรวจโท เผ่าไทย ทองธิว
 ๗. นายไชยผดุง พรหมสวัสดิ์
 ๘. นายเล็ก ชูพินิจ
 ๑๑. นายวิรัช รัตนเศรษฐ
 ๑๓. นายอดิศราษ ธรรมพิทักษ์
 ๑๕. นายอดุลย์ เหลืองบริบูรณ์
 ๑๗. นางจุไรรัตน์ อโศกานนท์
 ๑๘. นายวิวิธ พรนิพนธ์วิทยา
 ๒๑. นางภารดี เกียรติภิญโญชัย
 ๒๓. รองศาสตราจารย์สมบัติ วิอังกุธร
 ๒๕. นางกัลยาณี ธรรมจารีย์
 ๒๗. นางสาวณัฐพิมล ชื่นดวง
 ๒๘. พลเอก อนันต์ ยุทธารักษ์
 ๓๑. นายศิริภพ รัตนสุบรรณ
 ๓๓. นายศตวรรษ ทิพย์โส
 ๓๕. นายพิเชียร อำนจวรประเสริฐ
 ๓๗. พลตำรวจตรี ลิขิต กลิ่นอวล
๒. นายถิรชัย วุฒิธรรม
 ๔. นายวิวัฒน์ กลอวุฒินันท์
 ๖. นายอุภัย วายุพัฒน์
 ๘. นายมานพ ผวาทอง
 ๑๐. นายชาติชาย จินดา
 ๑๒. นายนภดล มารศรี
 ๑๔. นายวีระวิทย์ โชติช่วง
 ๑๖. นายเลิศชัย องค์กรวิเศษไพบูลย์
 ๑๘. นายณรงค์ เสวตเสรี
 ๒๐. นางสาวศิริวัลยา คชาธาร
 ๒๒. นายเลอภพ โสรัตน์
 ๒๔. นายอุดม ดันติประสงค์ชัย
 ๒๖. นางเกสร อุทัยเวียนกุล
 ๒๘. พลเอก จิรพันธ์ เกษมสานต์สุข
 ๓๐. พันตำรวจโท โกวิทย์ จิรชานนท์
 ๓๒. นายชุมพล นวลวิจิตร
 ๓๔. นายไชยรัตน์ ชูริวัฒนกุล
 ๓๖. นายประภัสร์ ติมานันท์
 ๓๘. พลตำรวจตรี สถิตย์ ต้นสงวน

๓๕. นายสมชาติ สมนาม
๔๑. นายวรพงศ์ ภูมิบ่อพลับ
๔๓. นายไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์
๔๕. นายเจ้าพระยา อารยบุตร
๔๗. นางสาวณรุศรินทร์ เลิศการคำสุข
๔๙. นายเอกเพชร ชันชื้อ
๕๑. พันตำรวจเอก เฉลิม สุวรรณรัตน์โอสถ
๔๐. นายประสิทธิ์ เทศสูงเนิน
๔๒. นายวรพนธ์ จันทรีระยานนท์
๔๔. นายเชวง ลักษณ์ะวิลาศ
๔๖. นายกัษณ กนิมาน
๔๘. นายอดุลย์ เกาหพล
๕๐. นาวาอากาศตรี ประจักษ์ สัจจโสภณ

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว
ในคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา
สภาผู้แทนราษฎร

ที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ได้กำหนดว่า

“ข้อ ๘๘ คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ แล้วรายงานคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ฯลฯ

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน โดยให้ตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในขณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ”

ดังนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยว โดยมอบหมายให้ นายทศพร เทพบุตร ตำแหน่ง รองประธานคณะกรรมการ เป็นประธานคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว

ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา ครั้งที่ ๑๖ วันพุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งให้นายสุชาย ศรีสุรพล เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว คนที่สอง และตั้งนายศิริชัย มาโนช เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

รายนามคณะอนุกรรมการ



นายทศพร เทพบุตร
ประธานคณะอนุกรรมการ



นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
รองประธานคณะอนุกรรมการ



นายสุชาย ศรีสุรพล
รองประธานคณะอนุกรรมการ



นายกัมพล สุภาแพ่ง
อนุกรรมการ



นางพัฒนา สังขทรัพย์
อนุกรรมการ



นายเอี่ยม ทองใจสด
อนุกรรมการ



นางดวงกมล จันสุริวงศ์
อนุกรรมการ



นางสาวมัรัตน์ พิระญาณโกเศศ
อนุกรรมการ



นายไชยรงค์ เจริญเมือง
โฆษกคณะอนุกรรมการ



นายเสียม เอกโชติ
เลขานุการคณะอนุกรรมการ

รายนามที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ



นายศิริชัย มาโนช



ร้อยเอก ชاکริต ศึกษากิจ



นายอภิชัย เจียรอดิศักดิ์



นางสาวณัฐพิมล ชื่นดวง



นายกำธรณ์ โลววิวัฒนกุล



นายกฤตย์วิพุธ ผอบแก้ว



นายอุดม ตันติประสงค์ชัย

บทที่ ๒

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

ความเป็นมา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่นำเงินเข้าประเทศไทยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง อาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพที่มีความผูกพันกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอย่างแยกไม่ออก คุณภาพและมาตรฐานของมัคคุเทศก์จึงเป็นเครื่องมือที่มีพลังอย่างมหาศาลในการนำทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวออกมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเห็นได้จากมัคคุเทศก์เป็นผู้มีบทบาทในการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจในการเดินทางมากขึ้น และมีส่วนช่วยในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง จึงนับได้ว่าอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพสำคัญส่วนหนึ่งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่จะมีส่วนในการพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ให้ได้มาตรฐาน นอกจากนั้น มัคคุเทศก์ยังเป็นผู้ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอีกด้วย เนื่องจากผู้บริโภคนักท่องเที่ยวสนใจที่จะเลือกบริโภคในประเทศที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเท่านั้น ทำให้โอกาสการทำงานทำเป็นมัคคุเทศก์จึงค่อนข้างมีมากและมีโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ แต่ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และจรรยาบรรณในอาชีพของมัคคุเทศก์

ปัจจุบันนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยจะเห็นได้จากการวิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวในปี ๒๕๕๔ ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ซึ่งได้วิเคราะห์ว่าหากสถานการณ์เป็นปกติ โดยไม่เกิดภาวะความไม่สงบในประเทศ หรือภัยธรรมชาติที่รุนแรง การท่องเที่ยวต่างชาติน่าจะขยายตัวได้ที่ระดับร้อยละ ๖.๓ ต่อปี และด้วยจำนวน ๑๖.๘ ล้านคน จะสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศ ๖.๕๕ แสนล้านบาท สูงกว่าการคาดการณ์ขององค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ที่ได้คาดการณ์สถานการณ์และทิศทางการท่องเที่ยวทั่วโลกในปี ๒๕๕๔ ว่าจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น

ร้อยละ ๔-๕ จากปี ๒๕๕๓ โดยทวีปเอเชียจะยังคงมีการขยายตัวมากที่สุด¹ ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มีการเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นอย่างมาก

สภาพปัจจุบันของมัคคุเทศก์มีทั้งที่มีคุณภาพและไม่มีคุณภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว คำกำไรกับนักท่องเที่ยว หรือไม่ดูแลนักท่องเที่ยว เนื่องจากมัคคุเทศก์บางส่วนต้องช่วยบริษัทนำเที่ยวหารายได้ โดยการบีบบังคับนักท่องเที่ยวให้ซื้อสินค้ากับร้านค้าที่ติดต่อไว้ เพื่อให้ได้รับค่านายหน้า หรือที่เรียกว่า ค่าน้ำ หรือบางกรณีมีการจ้างให้มัคคุเทศก์ที่ได้รับใบอนุญาตร่วมเดินทางไปกับคณะทัวร์ เพื่อทำหน้าที่แสดงตัวเป็นมัคคุเทศก์ต่อเจ้าหน้าที่เมื่อมีการตรวจบัตรมัคคุเทศก์เท่านั้น (ซิตติงไคด์) โดยได้รับค่าจ้างในอัตราที่ต่ำมาก ส่วนหน้าที่ในการบรรยายเป็นของหัวหน้าทัวร์ที่นำนักท่องเที่ยวมา ทำให้มัคคุเทศก์ไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์ จากสภาพดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในหลาย ๆ ด้าน เช่น ภาพพจน์ที่ไม่ดีของมัคคุเทศก์ในสายตาของนักท่องเที่ยว ก็จะทำให้ภาพพจน์ของประเทศชาติเสื่อมเสียตามไปด้วย และอาจจะทำให้รายได้หลักที่สำคัญที่นำเงินตราเข้าสู่ประเทศที่ได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวลดน้อยลงได้

ในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะมีการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรีระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งจะทำให้อาชีพด้านการบริการมีการแข่งขันระหว่างประเทศที่สูงขึ้น อาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบดังกล่าว ประกอบกับทุกวันนี้เมื่อนักศึกษาจบการศึกษาด้านการท่องเที่ยว หรือการโรงแรมจากมหาวิทยาลัย จะได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ทันที แต่ปรากฏว่า บางคนยังขาดความรู้ในอาชีพมัคคุเทศก์จริง ๆ ทำให้สุดท้ายต้องไปทำหน้าที่ซิตติงไคด์ หรือคนแจกน้ำแจกผ้าเย็นในรถ ซึ่งเป็นการทำลายภาพลักษณ์ของมัคคุเทศก์และการท่องเที่ยวให้เสียหาย ทั้งที่จริง ๆ แล้วอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพที่มีศักดิ์ศรี จึงควรมีการพัฒนาผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ให้ได้มาตรฐานสากล และควรมีการจัดทำหลักเกณฑ์เพื่อตรวจสอบมาตรฐานสำหรับผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ เพื่อการแข่งขันใน

¹ บทวิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวปี ๒๐๑๑. (๑๑ มกราคม ๒๐๑๑). ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.webboard.bangkoktourguide.net/webboard/index.php?topic...0>

ด้านการบริการให้ไปสู่นโยบายของโลกของการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการท่องเที่ยว อีกทั้ง มัคคุเทศก์ เป็นอาชีพที่มีศักดิ์ศรี จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาและคุ้มครองอาชีพมัคคุเทศก์ ซึ่งเป็นอาชีพ สงวนของคนไทยไว้ต่อไป

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว ในคณะกรรมการ การท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพมัคคุเทศก์ ขึ้นมา เพื่อให้มีการยกระดับมาตรฐานอาชีพมัคคุเทศก์ของไทยขึ้นเป็นวิชาชีพให้มีเกียรติ และ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่น ๆ รวมทั้งเพื่อปกป้องอาชีพสงวนของคนไทยที่กำลังถูกมัคคุเทศก์ ต่างชาติแย่งอาชีพ ซึ่งจะสามารถปิดโอกาสการทำงานของมัคคุเทศก์ต่างชาติได้ดีกว่าที่กฎหมาย ในปัจจุบันบังคับใช้อยู่ ส่วนปัญหาการขาดแคลนมัคคุเทศก์นั้น เมื่อกฎหมายฉบับนี้ได้มีการ บังคับใช้ จะสามารถผลิตมัคคุเทศก์ที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและความเชี่ยวชาญในแต่ละภาษา มารองรับการท่องเที่ยวที่กำลังเติบโตได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ จะต้องผลิตมัคคุเทศก์คนไทยที่มี คุณภาพมาให้บริการนักท่องเที่ยวให้มาก และต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจมาทำหน้าที่มัคคุเทศก์ จริง ๆ รวมทั้งจะต้องมีการดูแลบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวดมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ทั้งนี้ อาชีพมัคคุเทศก์ ยังมีคุณลักษณะที่ไม่ครบถ้วนตามคุณลักษณะของวิชาชีพ จึงยังไม่สามารถที่จะยกฐานะของ อาชีพมัคคุเทศก์ขึ้นเป็นวิชาชีพได้ในขณะนี้ แต่จะต้องมีการส่งเสริม การพัฒนา การควบคุม กำกับ ดูแล มาตรฐานการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่อาชีพ มัคคุเทศก์เสียก่อนที่จะก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพมัคคุเทศก์ในอนาคตต่อไป

ดังนั้น จึงต้องมีการส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์มีความเป็นปึกแผ่น รวมทั้งให้ความรู้และ พัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบ อาชีพมัคคุเทศก์ องค์กรที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวจึงต้องมีความคล่องตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการแข่งขัน รวมทั้งต้องมีอิสระในการดำเนินงาน เพื่อให้การกำกับดูแลผู้ประกอบการอาชีพ มัคคุเทศก์เป็นไปตามหลักวิชาการด้านการท่องเที่ยวและบริการ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อต้องการพัฒนาผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ให้ก้าวไปสู่ความเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพมัคคุเทศก์ ต่อไปในอนาคต ในการนี้ คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว ในคณะกรรมการการท่องเที่ยว และกีฬา สภาผู้แทนราษฎร จึงเห็นสมควรให้มีคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ที่มีความ

เป็นอิสระและคล่องตัวในการกำกับดูแลผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยได้มีการจัดทำเป็นร่างพระราชบัญญัติชื่อ “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์
๒. เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์ก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างทัดเทียมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้เข้ามามีส่วนช่วยในการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์มากขึ้น
๒. มีการนำเสนอแนวทางที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้นในการส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์ก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างทัดเทียมกัน

บทที่ ๓

แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับมัคคุเทศก์

ความหมายของมัคคุเทศก์

ได้มีการอธิบายความหมายของคำว่า “มัคคุเทศก์” ไว้คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า “มัคคุเทศก์” หมายถึง ผู้นำทาง, ผู้ชี้ทาง, ผู้บอกทาง, ผู้นำเที่ยว

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ ได้กำหนดให้ “มัคคุเทศก์” หมายความว่า ผู้ให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

คลังปัญญาไทย ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า “มัคคุเทศก์” เป็นการผสมคำ คือเป็นสมาสของคำว่า “มรรค” หรือ “มคค” (ทาง) กับคำว่า “อุเทศก” (ผู้ชี้แจง) โดยสรุปได้เป็นคำจำกัดความว่า มัคคุเทศก์ คือผู้คอยบรรยายชี้แจงเกี่ยวกับการเดินทางนั่นเอง¹

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า “มัคคุเทศก์” เป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ ข้อมูล ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และเหตุการณ์ร่วมสมัยต่าง ๆ แก่บุคคลที่อยู่ในกลุ่มท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเอกเทศ หรือนักท่องเที่ยวในกรณีทัศนศึกษาที่สถานีสานาหรือประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ และสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความสนใจอื่น ๆ²

¹ คลังปัญญาไทย. มัคคุเทศก์. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/มัคคุเทศก์>

² วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๖ ธันวาคม ๒๕๕๓). มัคคุเทศก์. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/มัคคุเทศก์>

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (๒๕๓๒, ๑๖๐) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มัคคุเทศก์เป็น คำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลี ว่า มคฺค + อุทฺเทศก แปลว่า ผู้นำทาง ผู้อธิบายทาง (มคฺค = ทาง, อุทฺเทศก = ผู้นำ ผู้อธิบาย) ตามความหมายทั่วไป หมายถึง ผู้ทำหน้าที่นำผู้อื่น ไปยังสถานที่ต่าง ๆ และให้คำอธิบายแนะนำเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ คำนี้มีความหมายตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Tourist Guide หรือ Tour Guide

ดังนั้น สามารถที่จะสรุปได้ว่า มัคคุเทศก์ คือ ผู้ทำหน้าที่นำทางในการนำผู้อื่น ไปเยี่ยมชม ยังสถานที่ต่าง ๆ พร้อมกับการให้คำอธิบาย แนะนำ ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจ และความช่วยเหลือ ในทุก ๆ ด้าน เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เป็นต้น ตลอดการเดินทางในแต่ละ ครั้ง

บทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์

มีการอธิบายถึงบทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์ไว้เหมือน หรือแตกต่างกันดังนี้

การเรียนรู้ออนไลน์ ได้อธิบายไว้ว่า มัคคุเทศก์มีบทบาทสำคัญ ๒ บทบาท บทบาทแรก ได้แก่ บทบาทในฐานะตัวแทนของประเทศหรือของท้องถิ่นที่ตนประกอบอาชีพอยู่ ส่วนอีก บทบาทหนึ่งคือ บทบาทของผู้นำเที่ยว ซึ่งเป็นบทบาทปกติ แต่ละบทบาทมีหน้าที่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม มัคคุเทศก์ต้องรับผิดชอบที่จะปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้น โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

๑. บทบาทในฐานะตัวแทนของประเทศหรือของท้องถิ่น

เมื่อนักเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว บุคคลที่นักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่สุด ตลอดระยะเวลาท่องเที่ยว คือมัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยวจะยึดมัคคุเทศก์เป็นที่พึ่ง ให้ความไว้วางใจ และเชื่อถือทุกสิ่งที่มีมัคคุเทศก์แนะนำ สำหรับนักท่องเที่ยวการแสดงออกของมัคคุเทศก์เป็นเครื่อง แสดงความเป็นชนชาตินั้นหรือความเป็นคนท้องถิ่นนั้น ดังนั้น หากนักท่องเที่ยวประทับใจ มัคคุเทศก์ในทางดี นักท่องเที่ยวก็จะมีทัศนคติต่อประเทศหรือท้องถิ่นนั้น หากนักท่องเที่ยว ประทับใจมัคคุเทศก์ในทางเลว นักท่องเที่ยวก็จะมีทัศนคติทางลบต่อประเทศหรือท้องถิ่นนั้น ดังนั้น บทบาทของมัคคุเทศก์ในฐานะตัวแทนของประเทศหรือท้องถิ่น จึงเป็นบทบาทที่สำคัญ ยิ่ง แม้มิใช่บทบาทหลักของอาชีพมัคคุเทศก์ก็ตาม

ในฐานะตัวแทนของประเทศหรือท้องถิ่น มัคคุเทศก์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงความเป็นไทยให้ประจักษ์แก่นักท่องเที่ยว ทั้งในด้านกิจกรรมการวางตน ค่านิยมของสังคมไทย เช่น ความอ่อนโยน ความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตลอดจนการดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมไทย กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ มัคคุเทศก์ทำหน้าที่เป็นทูตทางวัฒนธรรมไทยนั่นเอง

(๒) สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชนชาติ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ชาติ และสถาบันต่าง ๆ ของชาติ เชิดชูความเป็นชาติอารยะทัดเทียมชาติอื่น ๆ หลีกเลี่ยงการประพฤติปฏิบัติที่อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่ประเทศชาติ หรือก่อให้เกิดความรู้สึกดูหมิ่นเหยียดหยามแก่ประเทศและชนชาติไทย

๒. บทบาทในฐานะผู้นำเที่ยว

ในฐานะผู้นำเที่ยว มัคคุเทศก์มีหน้าที่ ๓ ประการ คือ

(๑) การรับเข้านักท่องเที่ยว (Transfer – in) หมายถึง การไปรับนักท่องเที่ยวจากจุดเข้าเมืองหรือเข้าจังหวัด เช่น ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีรถยนต์ แล้วนำมาส่งยังสถานที่พักแรม ดูแลให้นักท่องเที่ยวเข้าพักอย่างเรียบร้อย และนัดหมายวัน เวลา ครั้งต่อไป รวมทั้งแจ้งข้อควรและไม่ควรปฏิบัติ ตลอดจนข้อควรระวังแก่นักท่องเที่ยว

(๒) การนำเที่ยว (Tourist guide) หมายถึง การนำนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ในรายการที่กำหนดแต่ละครั้งแล้วนำส่งยังที่พัก มัคคุเทศก์ควรไปถึงก่อนเวลานัดหมายอย่างน้อย ๓๐ นาที ทำสัญลักษณ์นักท่องเที่ยว เช่น หมวก เข็มกลัด ฯลฯ ที่ติดตราของบริษัทนำเที่ยว ทั้งนี้ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบและเห็นง่าย สร้างบรรยากาศในการท่องเที่ยวให้สนุกสนานตลอดรายการ นำชมสถานที่ต่าง ๆ ตามรายการที่กำหนด ตรงเวลา ให้ข้อมูลที่ต้องการและเหมาะสมแก่ความสนใจของนักท่องเที่ยวแล้วนำส่งกลับที่พัก ดูแลจนเข้าพักเรียบร้อยพร้อมนัดหมายครั้งต่อไป

(๓) การส่งออกนักท่องเที่ยว (Transfer – out) หมายถึง การนำนักท่องเที่ยวจากที่พักไปส่งยังท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ สถานีรถยนต์ เพื่อเดินทางกลับ³

³ การเรียนรู้ออนไลน์. บทบาทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก http://www.praveetelearning.com/elearning_content.php?subject_id...

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพวรรณ พุ่มมณี (๒๕๔๓, หน้า ๑๑ - ๑๕) ได้อธิบายไว้ว่า

๑. บทบาทของมัคคุเทศก์

มัคคุเทศก์เป็นผู้ที่มีโอกาสสร้างความประทับใจ หรือความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ได้มากกว่าผู้อื่น ทั้งนี้ เพราะลักษณะงานการบริการนำเที่ยวจะเอื้อให้มัคคุเทศก์มีโอกาสได้ใกล้ชิดและให้บริการต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยว มักกล่าวกันว่ามัคคุเทศก์ที่ดีต้องสามารถสวมบทบาทได้หลากหลายตามโอกาสและความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ดังนี้

(๑) บทบาทของครู

มัคคุเทศก์ต้องบรรยายให้ความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โบราณคดี หรือเรื่องอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวควรทราบ ทำนองเดียวกับครูผู้ให้วิชาความรู้ ฉะนั้นมัคคุเทศก์จึงต้องมีความรู้ทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการหรือศิลปการถ่ายทอดความรู้ เพื่อใช้บทบาทของความเป็นครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) บทบาทของนักจิตวิทยา

มัคคุเทศก์ต้องใช้จิตวิทยาศึกษาความต้องการ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของนักท่องเที่ยว และสถานการณ์ นักท่องเที่ยว บางกลุ่มอาจสนใจที่จะฟังการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมอย่างละเอียด บางกลุ่มอาจสนใจเพียงชมความงามและต้องการความสนุกสนานบันเทิงมากกว่า หรือบางครั้งต้องการความเป็นส่วนตัว มัคคุเทศก์จึงต้องใช้บทบาทของนักจิตวิทยาสังเกตพฤติกรรมและการตอบสนองของนักท่องเที่ยว แล้วพยายามปรับวิธีการหรือบทบาทให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

(๓) บทบาทของนักแสดง

มัคคุเทศก์ต้องสวมบทบาทของนักแสดงในบางครั้ง เพื่อสร้างบรรยากาศการนำเที่ยวให้สนุกสนานเป็นกันเอง เช่น ร้องเพลง เล่าเรื่องสนุก หรือเล่นเกมสั้นนันทนาการ ในระหว่างการเดินทาง บทบาทนักแสดงของมัคคุเทศก์ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการของนักท่องเที่ยว จะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวมีความสนุกสนานเป็นกันเองและประทับใจ

(๔) บทบาทของนักการทูต

มัคคุเทศก์ต้องบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกที่ดี และตระหนักในคุณค่าของความเป็นไทยและพึงระมัดระวังกริยาอาการหรือถ้อยคำที่อาจจะเป็นการ

ไม่สมควร หรือไม่สุภาพ มัคคุเทศก์ควรใช้โอกาสที่ได้ให้บริการอย่างใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยว แสดงบทบาทของทูตทางวัฒนธรรม สร้างภาพพจน์ที่ดีงามแก่ประเทศไทย ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและมีทัศนคติที่ดีต่อคนไทยและประเทศไทย

๒. หน้าที่ของมัคคุเทศก์

มัคคุเทศก์มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

๒.๑ การรับ – ส่ง นักท่องเที่ยว

มัคคุเทศก์ที่ทำหน้าที่ รับ - -ส่ง นักท่องเที่ยวเรียกว่า Transfer Guide ซึ่งแบ่งเป็น

(๑) การรับเข้านักท่องเที่ยว (Transfer – in) มัคคุเทศก์จะทำหน้าที่รับ

นักท่องเที่ยวจากจุดเข้าเมืองหรือสถานีส่ง เช่น ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ รถยนต์ แล้วนำส่งยังที่พักแรม ดูแลให้นักท่องเที่ยวเข้าพักเรียบร้อย

(๒) การส่งออกนักท่องเที่ยว (Transfer – out) มัคคุเทศก์จะทำหน้าที่นำ

นักท่องเที่ยวจากที่พักแรม ไปส่งยังท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ – รถยนต์ เพื่อเดินทางกลับ

๒.๒ การนำเที่ยว

มัคคุเทศก์ที่ทำหน้าที่นำเที่ยวเรียกว่า Tour Guide จะเป็นผู้นำชมสถานที่ท่องเที่ยวตามที่ระบุไว้ในรายการท่องเที่ยว โดยบรรยายให้ความรู้หรือข้อมูลทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และประวัติศาสตร์ รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ที่น่าสนใจ แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักของมัคคุเทศก์

๒.๓ การอำนวยความสะดวก

มัคคุเทศก์ต้องดูแลอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่ช่วยดูแลจัดการกระเป๋าสัมภาระ การเดินทางท่องเที่ยว การรับประทานอาหาร การจับจ่ายซื้อของ และการ Check in, check out ห้องพัก การเป็นผู้มีน้ำใจ มีใจรักที่จะบริการ และพร้อมที่จะช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวเสมอ เป็นเสน่ห์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของมัคคุเทศก์

๒.๔ การดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัย

มัคคุเทศก์ต้องดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทั้งด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยต้องดูแลและหมั่นเตือนให้นักท่องเที่ยวระมัดระวังการฉกชิงวิ่งราว การโจรกรรมทรัพย์สิน หรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ในระหว่างการท่องเที่ยว รวมทั้งช่วยดูแลสุขภาพอนามัยของนักท่องเที่ยว โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ

ภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง หรืออาหารที่นักท่องเที่ยวไม่คุ้นเคย ซึ่งอาจมีผลให้นักท่องเที่ยวปรับตัวไม่ทันเกิดการเจ็บป่วยได้ มัคคุเทศก์ควรมีความรู้ในเรื่องของยาสามัญ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วย

หลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐ และประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐ (๑) (ก) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒ รวมทั้งหลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ไว้ ดังนี้

- พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ต้อง

(๑) มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็น

มัคคุเทศก์

(ข) มีสัญชาติไทย

(ค) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการกำหนด

กรรมการกำหนด

(ข) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์หรือใบอนุญาต

ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๖๓ (๕)

(จ) เคยถูกเพิกถอนทะเบียนเป็นผู้นำเที่ยวมาแล้วยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์”

- ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๓

“ข้อ ๒ หลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป ให้เป็นไปตามรายละเอียดของหลักสูตรแนบท้ายประกาศนี้”

- หลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑)
“คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(ก) มีสัญชาติไทย

(ข) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์

(ค) วุฒิกศศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกลาง

- หลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา

- หลักสูตรมัคคุเทศก์เฉพาะ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

ตอนต้น

(ง) ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือโรคติดต่อตามที่คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กำหนด

(จ) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบหรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(ฉ) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ”

จากหลักเกณฑ์การขอใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะกรณีคุณสมบัติ ด้านวุฒิการศึกษาจะพบว่า สามารถแบ่งกลุ่มวุฒิการศึกษาของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ออกได้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขา การท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขามัคคุเทศก์ หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด

๒. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขาใด ก็ได้

๓. ผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับกรณีหลักสูตรมัคคุเทศก์ เฉพาะ

ทั้งนี้ สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ในกลุ่มที่ ๒ และ ๓ เท่านั้นที่จะต้องได้รับ วุฒิบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑) ส่วนผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ใน กลุ่มที่ ๑ สามารถยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จากนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ กลาง หรือนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์สาขา แล้วแต่กรณี ได้เลย โดยไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรดังกล่าวอีก

แนวความคิดเกี่ยวกับวิชาชีพ

ความหมายของอาชีพและวิชาชีพ

๑. คำว่า “อาชีพ” (Career) มีการอธิบายความหมายไว้คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า อาชีพ หมายถึง การเลี้ยงชีวิต, การทำมาหากิน, งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ

คลังปัญญาไทย ได้ให้ความหมายไว้ว่า อาชีพ หมายถึง การทำมาหากิน ทำธุรกิจ ตาม ความชอบหรือความถนัด ได้ค่าตอบแทนเป็นค่าจ้าง หรือเงินเดือน⁴

⁴ คลังปัญญาไทย. ความหมายของอาชีพและวิชาชีพ. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/วิชาชีพ>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ได้ให้ความหมายไว้ว่า อาชีพ เป็น รูปแบบการดำรงชีพในสังคมมนุษย์ปัจจุบัน อาชีพเป็นหน้าที่ของบุคคลในสังคม การที่บุคคลประกอบอาชีพจะได้มาซึ่งค่าตอบแทน หรือรายได้ เพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิต⁵

๒. คำว่า “วิชาชีพ” (Profession) มีการอธิบายความหมายไว้คล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิชาชีพ หมายถึง วิชาที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น วิชาแพทย์ วิชาช่างไม้ วิชาช่างยนต์

พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ทรงแปลคำศัพท์ “Profession” ว่า “อาชีพ-ปฎิญาณ” (อาชีพ + คำปฎิญาณ) เพราะสภาพอันแท้จริงแห่งวิชาชีพ คือการปฎิญาณตนต่อสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ว่า จะประกอบอาชีพตามธรรมเนียมซึ่งมีวางไว้เป็นบรรทัดฐาน หาใช่การทำมาหากิน หรือทำมาหาเลี้ยงชีพแต่เพียงอย่างเดียว อาชีพปฎิญาณในชั้นต้นได้แก่ วิถีอาชีพของนักบวชซึ่งต้องเคร่งครัดในระเบียบวินัยที่บังคับไว้และต่อมาก็คือ นักกฎหมาย แพทย์ เกษกร ฯลฯ ซึ่งจัดองค์กรควบคุมกันเอง มีวินัย และจริยธรรมอันเคร่งครัด⁶

วิลเบิร์ต อี. มัวร์ (Wilbert E. Moore) อธิบายว่า วิชาชีพคือ การประกอบอาชีพเต็มเวลา โดยผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional) อุทิศเวลาให้แก่อาชีพนั้น ๆ ผู้ประกอบวิชาชีพอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพเดียวกัน และมักมีการจัดตั้งสมาคมวิชาชีพอย่างเป็นทางการ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และทักษะในการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ อันเป็นผลมาจากการที่ได้รับการฝึกอบรม หรือการศึกษาตรงตามสาขาที่ประกอบวิชาชีพ นอกจากนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องยึดมั่นอยู่กับกฎเกณฑ์ของการประกอบวิชาชีพ ปฏิบัติงาน และให้บริการด้วยจิตสำนึกในวิชาชีพ ตลอดจนมีความเป็นอิสระในการประกอบวิชาชีพ อันเนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบวิชาชีพมีความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพของตนในระดับสูง⁷

⁵ วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔). *อาชีพ*. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/อาชีพ>

⁶ คลังปัญญาไทย. *ความหมายของอาชีพและวิชาชีพ*. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/วิชาชีพ>

⁷ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริยา ชินวรรโณ. *ทฤษฎีการลงโทษและการวินัยทางจริยธรรม*. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://board.dserver.org/e/easydharma/00000309.html>

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า วิชาชีพ คือ อาชีพที่ต้องใช้วิชาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการศึกษา และฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจในการประกอบอาชีพด้วยความรับผิดชอบภายใต้จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งมีความหมายแตกต่างจากอาชีพโดยทั่ว ๆ ไป เพราะอาชีพโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ไม่จำเป็นต้องใช้วิชาและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจ เช่น พนักงานตามสำนักงาน แม่ค้า-พ่อค้า ช่างต่าง ๆ ซึ่งอาชีพเหล่านี้เป็นอาชีพทั่ว ๆ ไปที่ใคร ๆ ก็สามารถทำได้ เพียงแค่การฝึกฝนประสบการณ์ที่เพียงพอ หรือบางกรณีอาจเป็นความชอบ หรือความถนัดส่วนตัวก็สามารถประกอบอาชีพนี้ได้ อีกทั้งอาชีพทุกอาชีพไม่ได้รับการยกย่องให้เป็นวิชาชีพทั้งหมด มีเพียงบางอาชีพเท่านั้นที่ได้รับเกียรติถือว่าเป็นวิชาชีพ

คุณลักษณะของวิชาชีพ

การที่จะเรียกว่าเป็นวิชาชีพได้นั้น มีผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้อธิบายไว้ว่าจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะอื่น ๆ อีก ดังนี้

ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ได้อธิบายไว้ว่า วิชาชีพจะต้องประกอบด้วยลักษณะอย่างน้อย ๓ ลักษณะ ด้วยกัน ได้แก่

- (๑) เป็นอาชีพที่เป็นการทำงานที่มีการอุทิศตนทำไปตลอดชีวิต
- (๒) การงานที่ทำนั้น ต้องได้รับการสั่งสอนอบรมเป็นวิชาชีพชั้นสูง ในลักษณะอบรมกันหลายปี

(๓) ผู้ทำงานประเภทนั้น จะต้องมีชุมชน หรือเป็นหมู่คณะ ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีสำนึกในจรรยาบรรณ เกียรติยศ และศักดิ์ศรี ตลอดจนมีองค์กรและกระบวนการเพื่อสอดส่องพิทักษ์รักษากฎขนบธรรมเนียม เกียรติศักดิ์ ศักดิ์ศรี นั้นด้วย^๘

ศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภัทย์ ได้อธิบายไว้ว่า วิชาชีพต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ

- (๑) ต้องมีองค์การควบคุมคุ้มครองและส่งเสริมวิชาชีพ
- (๒) ต้องมีการศึกษาอบรมในวิชาการ

^๘ คลังปัญญาไทย. ความหมายของอาชีพและวิชาชีพ. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/วิชาชีพ>

(๓) ต้องมีเจตนารมณ์เพื่อบริการประชาชน

องค์ประกอบทั้ง ๓ ข้อนี้จะขาดข้อใดข้อหนึ่งเสียมิได้มีฉะนั้นจะเป็นเพียงอาชีพเท่านั้น^๑

นายธีรศักดิ์ อัครบวร ได้อธิบายลักษณะวิชาชีพชั้นสูงไว้ ๖ ประการ

(๑) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องบริการให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น (Social service) แต่ละวิชาชีพต่างก็มีบริการให้แก่สังคมเป็นการเฉพาะ บริการวิชาชีพนี้อาจจะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เช่น บริการของแพทย์กับพยาบาล หรือวิศวกรกับสถาปนิก แต่ทุกฝ่ายก็มีขอบเขตบริการของตนเองที่ชัดเจนแยกออกจากกันได้ วิชาชีพชั้นสูงเน้นการบริการต่อสังคมมากกว่าการหาประโยชน์จากผู้รับบริการ

(๒) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual method) การวินิจฉัยตัดสินใจในการปฏิบัติต่อผู้รับบริการของวิชาชีพนั้น จะต้องอาศัยความรู้ ความคิด และสติปัญญาเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าการใช้ทักษะและความชำนาญการแต่เพียงด้านเดียว จึงเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการ และทฤษฎีมาประกอบกัน วิธีการอย่างนี้เรียกว่า วิธีการแห่งปัญญา

(๓) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้กว้างขวาง ลึกซึ้ง โดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร (Long period of training) การที่จะต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ ผู้ให้บริการต้องได้รับการศึกษาในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และมักจะใช้เวลาศึกษามากกว่า ๔ ปี หลังจากมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ เพื่อให้จะให้หลักประกันแก่ผู้รับบริการว่า ผู้ให้บริการสามารถให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพได้ เพราะมีการศึกษาอบรมมามากพอ

(๔) สมาชิกของวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพนั้น ๆ ตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional autonomy) การวินิจฉัยในการให้บริการของวิชาชีพแต่ละวิชาชีพนั้น สมาชิกของวิชาชีพนั้น ๆ ควรจะมีเสรีภาพในการให้บริการโดยปราศจากการแทรกแซงจากบุคคลภายนอก การใช้เสรีภาพทางวิชาชีพเป็นความรับผิดชอบสำคัญ เมื่อผู้ที่เป็นสมาชิกของวิชาชีพได้รับการศึกษาอบรมมาดีแล้ว ก็เป็นธรรมดาที่จะสามารถวินิจฉัยเพื่อให้บริการได้ ถูกต้องตามลำพัง ความเป็นอิสระในการให้บริการเป็นลักษณะที่จำเป็นที่ทุกวิชาชีพต้องมี แต่จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกรอบรับของสังคมและผู้รับบริการเป็นสำคัญ

^๑ เจษฎา อนุจรี. สภาวิชาชีพบัญญัติกับการปกครองตนเอง. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://fap.or.th/subfapnews.php?id=217>

(๕) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณ (Professional ethics) จรรยาบรรณเป็นแนวทางของการปฏิบัติวิชาชีพ ผู้ที่ละเมิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับการลงโทษ ในกรณีร้ายแรงอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ในทุกสังคมจะมีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ ประเทศไทยก็มีกฎหมายคุ้มครองการประกอบวิชาชีพอยู่หลายวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพหลัก ๆ ซึ่งให้บริการอันอาจจะมีผลกระทบต่อสวัสดิการ สวัสดิภาพ และความมั่นคงปลอดภัยของสังคม ผู้ที่ปฏิบัติวิชาชีพจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจึงจะกระทำได้ เช่น วิชาชีพเวชกรรมการแพทย์ วิศวกรรม หรือสถาปัตยกรรม เป็นต้น

(๖) วิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์ จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional institution) สถาบันหรือองค์กรวิชาชีพเป็นแหล่งกลางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ สถาบันวิชาชีพมีสองลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่งเป็นสถาบันควบคุมและพัฒนามาตรฐานและการปฏิบัติวิชาชีพ เช่น แพทยสภา หรือเนติบัณฑิตยสภา ลักษณะที่สองเป็นสมาคมวิชาชีพ เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความก้าวหน้าของวิชาชีพ เช่น แพทยสมาคม หรือสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย เป็นต้น¹⁰

ในการนี้ จึงอาจสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นวิชาชีพ มีดังนี้

๑. มีองค์ความรู้เฉพาะของตน ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้น ๆ อย่างเป็นกระบวนการเป็นแบบแผน โดยใช้ระยะเวลายาวนานพอสมควร ซึ่งเป็นการศึกษาอบรมทางความคิดยิ่งกว่าทางร่างกาย เช่น ผู้ที่ศึกษาจบวิชาแพทยศาสตร์หรือวิศวกรรมศาสตร์หรือนิติศาสตร์ไม่อาจประกอบวิชาชีพบัญชีได้

๒. มีสถาบันหรือองค์กรวิชาชีพในการควบคุม คุ้มครอง และส่งเสริมวิชาชีพอย่างเป็นกิจจะลักษณะ เช่น คณะกรรมการ หรือสภาวิชาชีพ เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์ จรรยาบรรณมาตรฐานของวิชาชีพ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ นอกจากนี้การปกครองตนเองภายในวิชาชีพเดียวกันทำให้มีความเป็นอิสระในการประกอบวิชาชีพจากการควบคุมของคนนอกวิชาชีพ

๓. มีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีการขึ้นทะเบียนเพื่อขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจึงจะกระทำได้

¹⁰ การศึกษาและความเป็นครูไทย. ค้นเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://acc.snru.ac.th/UserFiles/le5.pdf>

๔. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพที่จะต้องยึดถือและปฏิบัติโดยเคร่งครัด รวมถึงการมีมาตรฐานการให้บริการ เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในการวินิจฉัยว่าการกระทำใด ๆ ของผู้ให้บริการนั้น ๆ ถูกต้องตรงตามมาตรฐานที่มีการวางกรอบไว้แล้วหรือไม่และอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่สังคม

๕. ผู้ประกอบวิชาชีพต้องทำด้วยเจตนารมณ์รับใช้ประชาชน เนื่องด้วยผู้ประกอบวิชาชีพจักต้องมีความเสียสละ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ฉะนั้นผลประโยชน์ที่จะได้รับส่วนตัวย่อมมีความสำคัญรองลงไป

เมื่อนำคุณลักษณะของวิชาชีพ ๖ ประการดังกล่าวข้างต้น มาวิเคราะห์สถานะของมัคคุเทศก์ในปัจจุบันนี้ จะพบว่า

๑. มัคคุเทศก์เป็นอาชีพที่ยังไม่มีองค์ความรู้เฉพาะเป็นของตนเอง เนื่องจากพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐ (๑) (ค) ได้บัญญัติว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการกำหนด หรือได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ตามหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนด ประกอบกับหลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป (ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑) ได้กำหนดวุฒิการศึกษาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไว้ ดังนี้

- หลักสูตรมัคคุเทศก์ทั่วไป ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญา
- หลักสูตรมัคคุเทศก์เฉพาะ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาในสาขาใดก็ได้ สามารถเข้ารับการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์ทั่วไป และเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้ว ผู้นั้นสามารถขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ได้ หรือในกรณีผู้ที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น สามารถเข้ารับการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์เฉพาะ และเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้ว ผู้นั้นก็สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ได้เช่นเดียวกัน นั้นย่อมหมายความว่า จนถึงปัจจุบันนี้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ไม่ต้องสำเร็จการศึกษาในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขา

การท่องเที่ยวที่มีวิชาเกี่ยวกับมรดกเทศกก็ได้ ซึ่งไม่ใช่คุณลักษณะของวิชาชีพที่จะต้องม้องค้ความรู้เฉพาะเป็นของตนเอง

ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้สรุปว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพทั้งหมด ๑๖ ฉบับ คือ

- (๑) พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗
- (๒) พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗
- (๓) พระราชบัญญัติวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗
- (๔) พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๕) พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๖) พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๗) พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
- (๘) พระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗
- (๙) พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๑๐) พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๑๑) พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘
- (๑๒) พระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๑๓) พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕
- (๑๔) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๑๕) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
- (๑๖) พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒¹¹

ในการนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงขอยกตัวอย่างวิชาชีพบางวิชาชีพมาเปรียบเทียบ ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงคุณลักษณะของวิชาชีพที่จะต้องม้องค้ความรู้เฉพาะเป็นของตนเอง เช่น

¹¹ คุณแม่น้องหยก. (๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓). กฎหมายกับวิชาชีพ. ค้นเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=krisdika&month=10...>

- พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติว่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องเป็นสมาชิกแห่งสภากายภาพบำบัด รวมทั้งมีคุณสมบัติและต้องผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภากายภาพบำบัด โดยมาตรา ๑๑ (๒) ได้บัญญัติว่า ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภากายภาพบำบัดต้องมีความรู้ในวิชาชีพกายภาพบำบัด โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพกายภาพบำบัดจากสถาบันการศึกษาที่สภากายภาพบำบัดรับรอง

- พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕ (๓) ได้บัญญัติว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชนต้องมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการช่างรังวัดเอกชน ว่าด้วยคุณสมบัติ คุณสมบัติ และพื้นความรู้ของช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชน นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติ และพื้นความรู้ดังต่อไปนี้

(๑) มีพื้นความรู้ทางช่างสำรวจ ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ หรือสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาซึ่งเกี่ยวกับการสำรวจและทำแผนที่ที่คณะกรรมการช่างรังวัดเอกชนรับรอง หรือ

(๒) เคยดำรงตำแหน่งทางช่างรังวัดสังกัดกรมที่ดินมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

(๓) เคยปฏิบัติงานในสำนักงานที่ดินจังหวัด หรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาในตำแหน่งทางช่างรังวัดติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีและต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นช่างรังวัดเอกชน ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทางช่างรังวัด

- พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๓๕ (๓) ได้บัญญัติว่า ผู้ขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญาทางนิติศาสตร์หรือประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรืออนุปริญญาจากสถาบันการศึกษาซึ่งสภาทนายความเห็นว่าสถาบันการศึกษานั้นมีมาตรฐานการศึกษาที่ผู้ได้รับปริญญาตรีหรืออนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรควรเป็นทนายความได้ และเป็นสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

- พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๓ (๑) และ (๒) ได้บัญญัติว่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในแต่ละสาขา ต้องมีความรู้ในวิชาชีพดังต่อไปนี้

(๑) สาขาการแพทย์แผนไทย

(ก) ได้รับการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้จากผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้ในสถาบันหรือสถานพยาบาลที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยรับรองตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้ผ่านการทดสอบจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยแล้ว หรือ

(ข) ได้รับการอบรมจากสถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทยที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยอาจสอบความรู้ก่อนก็ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยกำหนด หรือ

(ค) เป็นผู้มีส่วนราชการรับรองและผ่านการประเมินตามเงื่อนไขของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย

(๒) สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์รับรอง โดยคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อาจสอบความรู้ก่อนก็ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์กำหนด

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้ที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพใด วิชาชีพหนึ่งได้นั้น ผู้นั้นจะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้น ๆ เท่านั้น ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้น ๆ ผู้นั้นก็จะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพนั้นได้เลย เช่น ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความต้องสำเร็จการศึกษาทางนิติศาสตร์เท่านั้น ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความได้ และในทางกลับกันผู้ที่ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้านบัญชีต้องสำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีเท่านั้น ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางนิติศาสตร์จะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้านบัญชีได้เช่นกัน แต่ผู้ขอรับ

ใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์จะสำเร็จการศึกษาในสาขาใดก็ได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามคุณลักษณะของวิชาชีพ ดังนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่ามัลคฤเทศก์เป็นวิชาชีพ

๒. มัลคฤเทศก์เป็นอาชีพที่ยังไม่มีสถาบันหรือองค์กรวิชาชีพในการควบคุม คຸ້ມครอง และส่งเสริมวิชาชีพอย่างเป็นทางการจะเป็นกิจจะลักษณะ เพราะมัลคฤเทศก์ในปัจจุบันนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ ซึ่งไม่ได้มีหน้าที่ควบคุม คຸ້ມครอง และส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์เพียงอาชีพเดียว แต่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวยังรวมไปถึงอาชีพผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวและอาชีพผู้นำเที่ยวด้วย ดังนั้น มัลคฤเทศก์จึงไม่มีคุณลักษณะของวิชาชีพในเรื่องนี้เช่นกัน

๓. มัลคฤเทศก์เป็นอาชีพที่มีกฎหมายควบคุมการประกอบอาชีพ เพราะได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งได้มีการบัญญัติว่า ผู้ใดประสงค์จะเป็นมัลคฤเทศก์ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์จากนายทะเบียน ประกอบกับมาตรา ๘๖ ได้บัญญัติว่า ผู้ใดทำหน้าที่เป็นมัลคฤเทศก์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์ตามมาตรา ๔๕ หรือทำหน้าที่มัลคฤเทศก์ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้น ถ้าผู้ใดไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัลคฤเทศก์จะทำหน้าที่เป็นมัลคฤเทศก์ไม่ได้ มิฉะนั้นจะต้องรับโทษตามกฎหมาย ซึ่งคุณลักษณะในเรื่องนี้เป็นไปตามคุณลักษณะของวิชาชีพ

๔. มัลคฤเทศก์เป็นอาชีพที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เนื่องจากได้มีการกำหนดจรรยาบรรณในวิชาชีพไว้อย่างชัดเจนตามระเบียบคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ว่าด้วยมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยว และมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัลคฤเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ตลอดจนค่าตอบแทนหรือความคຸ້ມครองที่มัลคฤเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจากผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓ หมวด ๒ มาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ การแต่งกาย การรักษามารยาท ความประพฤติ และการตรวจสอบสุขภาพของมัลคฤเทศก์ ซึ่งคุณลักษณะในเรื่องนี้เป็นไปตามคุณลักษณะของวิชาชีพที่จะต้องมีการจรรยาบรรณในวิชาชีพ

๕. มัคคุเทศก์เป็นอาชีพที่ทำด้วยเจตนารมณ์รับใช้ประชาชน โดยการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวด้วยการอธิบาย และบรรยายถึงสภาพ ความเป็นมาของสถานที่และท้องถิ่น และสถานที่ที่เกี่ยวที่สำคัญทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความเป็นอยู่ของประชาชนและเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของวิชาชีพที่จะต้องมี

จึงสรุปได้ว่า อาชีพมัคคุเทศก์ยังมีคุณลักษณะของวิชาชีพไม่ครบทุกประการ ซึ่งจะต้องใช้เวลาอีกระยะหนึ่งเพื่อให้มีความพร้อมมากกว่านี้ โดยเฉพาะการสร้างให้มีองค์ความรู้เฉพาะเป็นของตนเองเหมือนกับวิชาชีพอื่น ๆ ที่มีองค์ความรู้เฉพาะเป็นของตนเอง ซึ่งมีผลทำให้ผู้ใดก็ตามที่ต้องการจะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง ผู้นั้นจะต้องได้รับการศึกษาอบรมในองค์ความรู้เฉพาะของวิชาชีพนั้นเสียก่อน ไม่เช่นนั้นจะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ได้ เช่น ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความ ก็จะต้องได้รับการศึกษาอบรมในองค์ความรู้ทางนิติศาสตร์ หรือผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ก็จะต้องได้รับการศึกษาอบรมในองค์ความรู้ของวิชาแพทยศาสตร์ หรือผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ก็จะต้องได้รับการศึกษาอบรมในองค์ความรู้ของวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

บทที่ ๔

กระบวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ

ขั้นตอนการดำเนินการ

เมื่อคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว ในคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร มีแนวความคิดเรื่องการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพมัคคุเทศก์ขึ้นเป็นการเฉพาะ จากนั้นได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ โดยสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ขั้นตอน ตามร่างพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.

การดำเนินการของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวในขั้นตอนนี้ ได้แก่

๑. นายทศพร เทพบุตร ประธานคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว ได้มอบหมายให้ นายนาถะ ดวงวิชัย นิติกร ๘ ว. กลุ่มงานคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ดำเนินการยกร่างกฎหมายดังกล่าว เพื่อนำเสนอให้คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวพิจารณา

๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. (นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้ยกร่างเสนอ) โดยคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีการดำเนินการดังนี้

๒.๑ ผู้ซึ่งคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นกับคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว คือ

(๑) สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(๑.๑) นายขจร วีระใจ

ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนธุรกิจ
นำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(๑.๒) นายนพพล กตญาณยุทธ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

(๑.๓) นายกิตติภพ รูปเตี้ย นิตกร

(๒) สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย

นายพงศ์พันธุ์ จันทร์สุกรี นายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพ
แห่งประเทศไทย

(๓) สมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย

(๓.๑) นายสามารถ ศรีดาวเรือง อุปนายกสมาคมไทยท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์และผจญภัย

(๓.๒) นางสาวอรนุช ผลารัตน์ กรรมการบริหารสมาคมไทย
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย

๒.๒ ได้มอบหมายให้ นายนาถ ดวงวิชัย นิตกร ๘ ว. ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. ใหม่ โดยได้ให้หลักการในการปรับปรุงแก้ไข
เพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

(๑) ในปัจจุบันนี้อาชีพมัคคุเทศก์ยังไม่ถือว่าเป็นวิชาชีพ เพราะอาชีพ
มัคคุเทศก์ยังไม่มีองค์ความรู้เฉพาะเป็นของตนเองเหมือนกับวิชาชีพอื่น ๆ เนื่องจากผู้ได้รับ
ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ไม่ต้องสำเร็จการศึกษาในสาขามัคคุเทศก์หรือสาขาการท่องเที่ยวที่มี
วิชาเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ก็ได้ ซึ่งไม่ใช่คุณลักษณะของวิชาชีพที่จะต้องม้องค์ความรู้เฉพาะเป็นของ
ตนเอง โดยจะเห็นได้จากผู้ที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพใดวิชาหนึ่งได้
นั้น ผู้นั้นจะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้น ๆ เท่านั้น เช่น
ผู้ที่ขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความต้องสำเร็จการศึกษาทางนิติศาสตร์เท่านั้น ส่วนผู้ที่สำเร็จ
การศึกษาวชิการบัญชีจะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความได้

(๒) ให้แก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.”

(๓) ให้องค์กรผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์อยู่ใน
รูปแบบของคณะกรรมการ โดยใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์”

(๔) ให้องค์ประกอบของคณะกรรมการเป็นไปตามหลักไตรภาคี ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนผู้ประกอบการท่องเที่ยว และผู้แทนผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.

การดำเนินการของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวในชั้นตอนนี้ ได้แก่

๑. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. (นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้ร่างเสนอ) โดยคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีการดำเนินการดังนี้

๑.๑ ผู้ซึ่งคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นกับคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว คือ

(๑) นายสุพล ศรีพันธ์	อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
(๒) นายขจร วีระใจ	ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนธุรกิจ นำเที่ยวและมัคคุเทศก์
(๓) นายสิงห์ สุทธิสาร	นักพัฒนาการท่องเที่ยว ชำนาญการพิเศษ
(๔) นายคุลยพาศย์ กรณต์แสง	นักพัฒนาการท่องเที่ยว ชำนาญการ
(๕) นายกิตติภพ รูปเตี้ย	นิติกร
(๖) นายกษิพัทธ์ ศรีสวาย	นักพัฒนาการท่องเที่ยว

๑.๒ ได้มีมติแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการ ๑ เดือน ซึ่งคณะทำงานดังกล่าว ประกอบด้วย

(๑) นายเสงี่ยม เอกโชติ	เป็นหัวหน้าคณะทำงาน
(๒) นายทศพร เทพบุตร	เป็นคณะทำงาน
(๓) นางพัฒนา สังขทรัพย์	เป็นคณะทำงาน
(๔) นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์	เป็นคณะทำงาน
(๕) นางสาวมัชรันต์ พิระญาณโกเศศ	เป็นคณะทำงาน

- (๖) นายอภิชัย เกียรติศักดิ์ เป็นคณะทำงาน
 (๗) นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นเลขานุการคณะทำงาน

๑.๓ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ พ.ศ. ที่คณะทำงานได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีมติ ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในบางมาตรา และให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ พ.ศ. ที่คณะทำงานเสนอ
- (๒) ให้นำร่างพระราชบัญญัติตามข้อ (๑) เสนอคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งถ้าคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ให้นำร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาแล้วไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความเห็นที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นกลับมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำเสนอเป็นรายงานของคณะกรรมการไปยังรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
- (๓) ให้ขออนุมัติคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาดำเนินการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ พ.ศ.” เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องราชเทวี ๒ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ ๒๕๐ คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาชิกสมาคมมัลลเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย และสมาชิกสมาคมต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด รวมทั้งประชาชนทั่วไป และสื่อมวลชนทุกแขนง

๒. พิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่สรุปได้จากการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ (นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้จัดทำเสนอ) พร้อมด้วยร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ พ.ศ. ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้กร่างเสนอ) และร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้กร่างเสนอ) โดยคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีมติ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้นำเสนอสรุปประเด็นการสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” พร้อมความเห็นของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวต่อคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อพิจารณา

๒.๒ ได้มีการแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” พร้อมกับการแก้ไขเพิ่มเติมในบางมาตรา และได้ให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ที่ นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้ร่างเสนอ

๒.๓ ให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้ร่างเสนอ

๒.๔ ให้นำร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๒.๒ และข้อ ๒.๓ เสนอคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อพิจารณา

๒.๕ ได้มอบหมายให้ นายนาถะ ดวงวิชัย นิตกร ๘ ว. ไปดำเนินการจัดทำรายงานการศึกษาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” เพื่อเสนอคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.

การดำเนินการของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวในขั้นตอนนี้ ได้มีการพิจารณา รายงานการศึกษาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” (นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้จัดทำเสนอ) โดยคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีมติ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ความเห็นชอบกับรายงานการศึกษาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” ที่นายนาถะ ดวงวิชัย เป็นผู้จัดทำเสนอ

๒. ให้นำรายงานการศึกษาตามข้อ ๑ เสนอคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อพิจารณา

๓. ให้ดำเนินการจัดส่งรายงานการศึกษาตามข้อ ๒ ไปยังหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาผู้แทนราษฎร รัฐบาล หน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาในเรื่องนี้ ซึ่งหวังว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และนำไปสู่

แนวทางที่ดีที่สุดในการส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์ของไทยก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพ รวมทั้งสามารถแข่งขันกับมัคคุเทศก์ของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างทัดเทียมกันในอนาคตอันใกล้

ขั้นตอนคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา

คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ โดยสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ขั้นตอน ตามร่างพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.

การดำเนินการของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาในขั้นตอนนี้ ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. (คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว เป็นผู้เสนอ) โดยคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีมติดังต่อไปนี้

๑. ให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. ที่คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวเสนอ และให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒. ให้ดำเนินการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องราชเทวี ๒ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.

การดำเนินการของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาในขั้นตอนนี้ ได้แก่

๑. พิจารณาสรุปประเด็นการสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” พร้อมความเห็นของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว และร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว เป็นผู้เสนอ) รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว เป็นผู้เสนอ) โดยคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีมติ ดังต่อไปนี้

๑.๑ รับทราบสรุปประเด็นการสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” พร้อมความเห็นของคณะอนุกรรมการการการท่องเที่ยว

๑.๒ ให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวเสนอ

๒. พิจารณารายงานการศึกษาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” (คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว เป็นผู้เสนอ) โดยคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีมติ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้ความเห็นชอบกับรายงานการศึกษาของคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” ที่คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว เป็นผู้เสนอ

๒.๒ ให้ดำเนินการจัดส่งรายงานการศึกษาตามข้อ ๒.๑ ไปยังหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวเสนอ

สรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว และผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มีการเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นอย่างมาก ประกอบกับในอนาคตอาชีพด้านการบริการจะมีการแข่งขันระหว่างประเทศที่สูงขึ้น ซึ่งอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบด้วย จึงต้องมี

การส่งเสริมให้อาชีพมัคคุเทศก์มีความเป็นปึกแผ่น รวมทั้งให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ จึงต้องมีองค์กรที่มีความคล่องตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขัน รวมทั้งต้องมีอิสระในการดำเนินงาน เพื่อให้การกำกับดูแลผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์เป็นไปตามหลักวิชาการด้านการท่องเที่ยวและบริการ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรให้มีคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการกำกับดูแลผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๗ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ จำนวนทั้งสิ้น ๗๓ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดนิยาม ดังนี้

ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“มัคคุเทศก์” หมายความว่า ผู้ให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

“สมาคมธุรกิจนำเที่ยว” หมายความว่า สมาคมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจนำเที่ยว โดยกรรมการสมาคมทั้งหมดจำนวนเกินกึ่งหนึ่ง และสมาชิกของสมาคมทั้งหมดจำนวนเกินกึ่งหนึ่งมีสัญชาติไทย

“อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์ (หมวด ๑)

(๑) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (ร่างมาตรา ๗)

(๔) กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในมาตรา ๗ (ร่างมาตรา ๘)

(๕) กำหนดในกรณีกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกัน แล้วแต่กรณี แทนได้ โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน (ร่างมาตรา ๙)

(๖) กำหนดให้คณะกรรมการมีการเลือกกรรมการ เพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) กำหนดองค์ประชุม ประธานในที่ประชุม และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๑)

(๔) กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๒)

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๑๓)

(๑๐) กำหนดให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการสามารถสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานมาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๑๑) กำหนดให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทน (ร่างมาตรา ๑๕)

๔. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ (หมวด ๒)

(๑) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๑๖)

(๒) กำหนดให้สำนักงานมีสำนักงานใหญ่และจะตั้งสาขาหรือตัวแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

(๓) กำหนดให้พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๑๘)

(๔) กำหนดอำนาจและหน้าที่ของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๑๙)

(๕) กำหนดที่มาของทุน ทรัพย์สิน และรายได้ในการดำเนินงานของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๒๐)

(๖) กำหนดให้รายได้ทั้งหมดของสำนักงานในปีหนึ่ง ๆ ตกเป็นของสำนักงาน และไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๒๑)

(๗) กำหนดให้ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๒๒)

(๘) กำหนดที่มาของเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๓)

(๙) กำหนดให้เลขานุการต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๔)

- (๑๐) กำหนดให้เลขชื่การต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕)
- (๑๑) กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขชื่การ (ร่างมาตรา ๒๖)
- (๑๒) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของเลขชื่การ (ร่างมาตรา ๒๗)
- (๑๓) กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของเลขชื่การนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระในมาตรา ๒๗ (ร่างมาตรา ๒๘)
- (๑๔) กำหนดให้เลขชื่การเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๙)
- (๑๕) กำหนดให้มีรองเลขชื่การตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๐)
- (๑๖) กำหนดอำนาจและหน้าที่ของเลขชื่การ (ร่างมาตรา ๓๑)
- (๑๗) กำหนดการมอบอำนาจให้พนักงานของเลขชื่การ (ร่างมาตรา ๓๒)
- (๑๘) กำหนดให้เลขชื่การเป็นผู้แทนสำนักงาน (ร่างมาตรา ๓๓)
- (๑๙) กำหนดให้มีผู้รักษาการแทนเลขชื่การ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขชื่การหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ (ร่างมาตรา ๓๔)
- (๒๐) กำหนดให้เลขชื่การไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับสำนักงานหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สำนักงาน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (ร่างมาตรา ๓๕)
- (๒๑) กำหนดให้นิติกรรมไม่มีผลผูกพันสำนักงาน ในกรณีที่ทำขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๓๖)
๕. ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ (หมวด ๓)
- (๑) กำหนดให้ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗)
- (๒) กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องผ่านการสอบความรู้และฝึการ (ร่างมาตรา ๓๘)
- (๓) กำหนดอายุใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต โดยในการต่ออายุใบอนุญาตต้องผ่านการอบรมและยื่นหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว (ร่างมาตรา ๓๙)

(๔) กำหนดการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต รวมทั้งการออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในอาชีพมัลคฤเทศก์ (ร่างมาตรา ๔๐)

๖. การควบคุมการประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ (หมวด ๔)

(๑) กำหนดให้ผู้อื่นที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ทำการประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ได้ตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๔๑)

(๒) กำหนดการสิ้นสุดลงของใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๔๒)

(๓) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์อยู่ภายใต้ข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งอาชีพมัลคฤเทศก์ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๔) กำหนดสิทธิการกล่าวหา หรือสิทธิการกล่าวโทษผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๔๓ และการถอนเรื่องที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการ (ร่างมาตรา ๔๔)

(๕) กำหนดให้เลขธิการเสนอเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๔๔ ต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณ โดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๔๕)

(๖) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๔๕ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และกำหนดกรณีคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการไม่เสร็จภายในกำหนดเวลา ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณใหม่แทนคณะเดิมหรือมอบหมายให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณคณะอื่นดำเนินการแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการมีมติอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้ว (ร่างมาตรา ๔๗)

(๘) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวน และเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และกำหนดกรณีคณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่เสร็จภายในกำหนดเวลา ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนใหม่แทนคณะเดิมหรือมอบหมายให้คณะอนุกรรมการสอบสวนคณะอื่นดำเนินการแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๘)

(๕) กำหนดให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงาน (ร่างมาตรา ๔๕)

(๑๐) กำหนดการแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษของประธานอนุกรรมการสอบสวน และกำหนดสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะอนุกรรมการสอบสวนของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ (ร่างมาตรา ๕๐)

(๑๑) กำหนดการเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนต่อคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด (ร่างมาตรา ๕๑)

(๑๒) กำหนดการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นตามมาตรา ๕๑ ของคณะกรรมการ และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด โดยให้ถือเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๕๒)

(๑๓) กำหนดให้เลขธิการแจ้งคำสั่งคณะกรรมการตามมาตรา ๕๒ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษ (ร่างมาตรา ๕๓)

(๑๔) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต ห้ามประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ (ร่างมาตรา ๕๔)

(๑๕) กำหนดให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ที่ฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๔ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๖๔ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๕๕)

(๑๖) กำหนดให้ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปี (ร่างมาตรา ๕๖)

(๑๗) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากเลขธิการ (ร่างมาตรา ๕๗)

(๑๘) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวและหนังสือมอบหมายจากเลขธิการ (ร่างมาตรา ๕๘)

(๑๙) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕๙)

๗. การตรวจสอบและการบัญชี (หมวด ๕)

(๑) กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๖๐)

(๒) กำหนดให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชี ส่งผู้สอบบัญชี (ร่างมาตรา ๖๑)

(๓) กำหนดให้ผู้สอบบัญชีรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี และกำหนดให้สำนักงานเผยแพร่งบการเงิน (ร่างมาตรา ๖๒)

๘. ความสัมพันธ์กับรัฐบาล (หมวด ๖)

- กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน และกำหนดให้สำนักงานนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๖๓)

๙. บทกำหนดโทษ (หมวด ๗)

(๑) กำหนดโทษให้แก่ผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ หรือผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต ทำการประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ (ร่างมาตรา ๖๔)

(๒) กำหนดโทษให้แก่ผู้ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๔๕ โดยไม่มีเหตุอันควร (ร่างมาตรา ๖๕)

(๓) กำหนดโทษให้แก่ผู้ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม (ร่างมาตรา ๖๖)

(๔) กำหนดโทษให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่แสดงบัตรประจำตัวและหนังสือมอบหมายจากเลขธิการตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร (ร่างมาตรา ๖๗)

๑๐. บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มาซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๘)

(๒) กำหนดให้กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๕)

(๓) กำหนดให้ใบอนุญาตเป็นมัลลเทศก์ที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลลเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้ได้ต่อไปจนกว่าสิ้นอายุ และให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗๐)

(๔) กำหนดให้ภายในแปดปีนับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ มิให้นำคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ (๓) มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีสถาบันที่คณะกรรมการรับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในอาชีพมัลลเทศก์ โดยในระหว่างเวลาดังกล่าวให้นำคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นมัลลเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลลเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐ (๑) (ค) มาใช้บังคับ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๗๑)

(๕) กำหนดให้ถือว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งอาชีพมัลลเทศก์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัลลเทศก์ในส่วนที่เกี่ยวกับมัลลเทศก์ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มีผลการดำเนินการตามกฎหมาย เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งอาชีพมัลลเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งอาชีพมัลลเทศก์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัลลเทศก์ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗๒)

(๖) กำหนดให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัลลเทศก์ในส่วนที่เกี่ยวกับมัลลเทศก์มาใช้บังคับ โดยอนุโลม ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกิน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๗๓)

๑๑. อัตราค่าธรรมเนียมผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์

- กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพมัลลเทศก์

สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

- (๑) เปลี่ยนชื่อเป็นพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๒) แก้ไขเป็นคำว่า “คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว” “นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว” และ “ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” ทุกแห่ง
 - (๓) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “มัคคุเทศก์” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
 - (๔) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
 - (๕) กำหนดให้ผู้แทนจากคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์เป็นกรรมการธุรกิจนำเที่ยวซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแต่งตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคสาม)
- (๖) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑) (๓) และ(๔))
 - (๓) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ (๒) (ง) และ(จ))
 - (๔) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องใช้ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์เดินทางไปกับนักท่องเที่ยว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง)
 - (๕) ยกเลิกการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ (ยกเลิกหมวด ๓ มัคคุเทศก์ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๖๓)
- (๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖ (๓))
 - (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (ยกเลิกมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙)
 - (๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (ยกเลิก (๒) (๔) และ (๖) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

เหตุผล

โดยที่ได้มีการแยกการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ สมควรเปลี่ยนชื่อเป็นพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ ปรับปรุงองค์ประกอบและ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว และอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. กำหนดให้เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้แก้ไขคำว่า “คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์” และ “นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์” เป็นคำว่า “คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว” และ “นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว” ทุกแห่ง (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้แก้ไขคำว่า “มัคคุเทศก์” ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคำว่า “ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” ทุกแห่ง (ร่างมาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “มัคคุเทศก์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๕)

๔. กำหนดให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๖)

๕. กำหนดให้กรรมการธุรกิจนำเที่ยวซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬาแต่งตั้งจากผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอย่างน้อย ๒ คน ให้แต่งตั้งจากผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ ในมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ในมาตรา ๑๒ (๑) (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

๓. กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาต้องไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว รวมทั้งไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ในมาตรา ๑๖ (๒) (ง) และ (จ) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๑๐)

๔. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องใช้ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์เดินทางไปกับนักท่องเที่ยว ในมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๑๑)

๕. กำหนดให้ยกเลิกหมวด ๓ มัคคุเทศก์ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ในมาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

๑๒. กำหนดให้ยกเลิกบทกำหนดโทษที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ในมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๑๕)

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ใบแทนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ และการต่ออายุใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ ใน (๒) (๔) และ (๖) ของอัตราค่าธรรมเนียมทำพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ (ร่างมาตรา ๑๖)

๑๔. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๗)

บทที่ ๕

สรุปการสัมมนาฯรับฟังความคิดเห็น

ประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

ในการสัมมนาฯรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ พ.ศ.” เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ห้องราชเทวี ๒ โรงแรม เอเชีย กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมสัมมนาหลายท่านที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ พ.ศ. ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญจากความคิดเห็นดังกล่าว และนำมารวบรวมเพื่อจัดแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. เรื่องมัลลเทศก์เป็นอาชีพหรือวิชาชีพ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

(๑) ความเป็นอาชีพหรือวิชาชีพของมัลลเทศก์ มีผลทำให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือแตกต่างกันอย่างไร

(๒) ให้มีการศึกษาในเรื่องนี้ โดยจะต้องมีหลักฐานที่ชัดเจนมายืนยัน แต่ในต่างประเทศถือว่ามัลลเทศก์เป็นวิชาชีพ

(๓) มัลลเทศก์เป็นวิชาชีพ เพราะมีการอบรมและจะต้องมีใบอนุญาตในการประกอบอาชีพ

๒. เรื่องรูปแบบองค์กรผู้ทำหน้าที่ควบคุมผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นมัลลเทศก์ตามมาตรา ๕ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) ให้จัดตั้งองค์กรโดยใช้คำว่า “สภา” นำหน้าชื่อ ซึ่งมีผู้เสนอชื่อด้วยกัน ๓ ชื่อ ได้แก่

- ชื่อ “สภาวิชาชีพมัลลเทศก์” หรือ

- ชื่อ “สภามัลลเทศก์อาชีพ”

ทั้งนี้ โดยมีกรรมการที่มัลกุเทศก์ให้การยอมรับ โดยเฉพาะกรรมการตาม มาตรา ๕ (๓) และ (๔) จะต้องเป็นมัลกุเทศก์ที่สมาคมมัลกุเทศก์แห่งประเทศไทยยอมรับหรือ เป็นผู้ที่ยังประกอบอาชีพอยู่ในปัจจุบัน หรือ

- ชื่อ “สมาคมมัลกุเทศก์แห่งประเทศไทย” ที่มีความเป็นอิสระและมีการบริหารจัดการ โดยมัลกุเทศก์ด้วยตนเอง ตามร่างพระราชบัญญัติสภามัลกุเทศก์แห่งประเทศไทย พ.ศ. (นายบรรลือ หฤทัยถาวร เป็นผู้ยกร่าง)

(๒) สักส่วนมัลกุเทศก์ในคณะกรรมการ ไม่มีความเหมาะสม และวิธีการเพื่อให้ ได้มาไม่มีความชัดเจน เพราะผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวก็มีใบอนุญาตเป็นมัลกุเทศก์ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ มัลกุเทศก์ควรมีสักส่วนในคณะกรรมการ เช่น ๒ ใน ๓ หรือมากกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ ทั้งหมด หรือถ้าคณะกรรมการมีจำนวน ๑๐ คน ควรประกอบด้วย ผู้แทนสมาคมมัลกุเทศก์ฯ จำนวน ๕ คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังประกอบอาชีพเป็นมัลกุเทศก์ จำนวน ๕ คน

(๓) ให้มีคณะกรรมการ ๒ ชุด เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติสภาวิชาชีพ มัลกุเทศก์แห่งประเทศไทย พ.ศ. (สมาคมมัลกุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย เป็นผู้ยกร่าง) คือ คณะกรรมการสภาวิชาชีพ และสภานายกพิเศษ

(๔) ให้นำรูปแบบของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัลกุเทศก์ไป กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล โดยให้มีระยะเวลา ๒ ปี เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคมก่อน จากนั้นจึงให้ดำเนินการในรูปแบบของสภาวิชาชีพต่อไป

(๕) ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเกี่ยวกับมัลกุเทศก์มีผลประโยชน์ที่ขัดกัน โดยธรรมชาติ จึงไม่ควรกำหนดให้มีผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเข้าไปเป็นกรรมการ และยังเป็นภาระที่ผิด หลักการขององค์กรวิชาชีพอีกด้วย

(๖) กรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๕ (๑) ไม่ควรกำหนดชื่อของสมาคม ธุรกิจนำเที่ยวสมาคมใดสมาคมหนึ่งไว้อย่างชัดเจน

(๗) ในร่างกฎหมายฉบับนี้มีผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ ๓ ส่วน คือ มัลกุเทศก์ ผู้ประกอบ ธุรกิจนำเที่ยว และประชาชน ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดให้ผู้แทนภาคประชาชนเข้ามาร่วมเป็น กรรมการด้วย

(๘) กรรมการซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพมัลกุเทศก์ตามมาตรา ๕ (๑) ควรแก้ไขให้ เป็นผู้แทนสมาคมมัลกุเทศก์ เพื่อจะได้มีความเท่าเทียมกับกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมธุรกิจ นำเที่ยวตามมาตรา ๕ (๒)

(๕) กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการ จะต้องมีความโปร่งใสและ
ยุติธรรม

(๑๐) คณะกรรมการควรมีองค์ประกอบเป็นไตรภาคี

(๑๑) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีผู้แทนเข้าไปเป็นกรรมการ
มากกว่า ๑ คน เพราะเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และเป็นตัวแทนของผู้ประกอบ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหลาย เช่น ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจภัตตาคาร เป็นต้น

๓. เรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับฯ ตามมาตรา ๑๒ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้
แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) ควรแก้ไขความใน (๕) ความว่า “ในอาชีพมัคคุเทศก์” เป็น “ในสาขา
ที่เกี่ยวข้อง หรือการท่องเที่ยว หรือนันทนาการการท่องเที่ยว” เพราะในประเทศไทยไม่มี
หลักสูตรใดที่กำหนดว่าสำเร็จการศึกษาสาขามัคคุเทศก์

(๒) ไม่ควรกำหนดเรื่องการรับรองปริญญาตาม (๕) เพราะเกินกว่าอำนาจของ
คณะกรรมการกำกับฯ และควรแก้ไขเป็นการรับรองวุฒิบัตรมัคคุเทศก์เท่านั้น

(๓) ไม่ควรกำหนดเรื่องการเป็นตัวแทนของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ (๕)
เพราะองค์ประกอบของคณะกรรมการไม่มีความเหมาะสม สัดส่วนมัคคุเทศก์มีน้อยเกินไป

๔. เรื่องคุณสมบัติของเลขาธิการตามมาตรา ๒๔ ควรมีการกำหนดให้มากกว่านี้ เพื่อ
แสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติและทักษะของผู้เป็นหัวหน้าหน่วยงาน เช่น

- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- เคยมีประสบการณ์การบริหารองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเที่ยวมาไม่น้อยกว่า

๑๐ ปี

๕. เรื่องคุณสมบัติของมัคคุเทศก์ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้
ดังนี้

(๑) ไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติและมาตรฐานของมัคคุเทศก์ไว้อย่างชัดเจน

(๒) ควรกำหนดให้ต้องผ่านการอบรมด้วยจึงจะเป็นมัคคุเทศก์ได้ แม้ผู้นั้นจะ

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วก็ตาม

๖. เรื่องการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ไม่ควรมีการกำหนดให้ต้องมีการยื่นหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว เพราะมัคคุเทศก์เป็นอาชีพอิสระไม่สังกัดบริษัทนำเที่ยว และจะมีผลผูกพันกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวยานั้นหรือไม่อย่างไร ซึ่งยังไม่มีความชัดเจน

๗. เรื่องการควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา ๔๖ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้สอนสาขาที่เกี่ยวข้องจากสถาบันอุดมศึกษา ไม่น้อยกว่า ๒ คน และผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ผู้แทนสมาคมมัคคุเทศก์ฯ และผู้แทนคณะกรรมการกำกับฯ จำนวน ๕ คน

(๒) ควรกำหนดให้มีการอุทธรณ์ได้หลังจากที่คณะกรรมการตัดสินแล้ว เพราะองค์ประกอบของคณะกรรมการไม่เป็นที่ยอมรับ

๘. เรื่องความมั่นคงในอาชีพ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) ให้มีการกำหนดเรื่องสวัสดิการของมัคคุเทศก์ไว้อย่างชัดเจน

(๒) ควรมีการกำหนดเกี่ยวกับความมั่นคงในอาชีพ เพื่อธนาคารหรือสถาบันการเงินจะได้มีความเชื่อถือในตัวผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ เพราะมีผลต่อการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อหรือการติดต่อธุรกรรมทางการเงิน

๙. เรื่องบทบาทวิถีของกฎหมายยังไม่มีความชัดเจน มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) ไม่ได้มีการกำหนดกระบวนการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ไว้อย่างชัดเจน

(๒) ไม่ได้มีการกำหนดสถานะของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ไว้อย่างชัดเจน

(๓) ไม่ได้มีการกำหนดกระบวนการสร้างความเป็นปึกแผ่นของมัคคุเทศก์ไว้อย่างชัดเจน

(๕) นิยามคำว่า “มัลकुเทศก์” ตามมาตรา ๓ ควรมีการกำหนดความหมายให้ชัดเจนว่ารวมถึงผู้นำเที่ยวด้วยหรือไม่ เพราะในร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีการกำหนดคำว่า “ผู้นำเที่ยว” ไว้ เหมือนกับพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลकुเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐. เรื่องความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) การร่างกฎหมายฉบับนี้จะต้องคำนึงถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลकुเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะต้องไม่ใช่การร่างกฎหมายแยกเป็นส่วน ๆ โดยไม่มีความสัมพันธ์กัน และจะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับเดิมด้วย

(๒) บทกำหนดโทษตามมาตรา ๖๔ ของกฎหมายฉบับนี้ กำหนดไว้น้อยกว่าตามมาตรา ๘๖ ของพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลकुเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) ควรมีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติผู้ประกอบการการท่องเที่ยว พ.ศ. ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง

๑๑. เรื่องขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ด้วยหรือไม่

(๒) ควรคำนึงถึงเรื่องการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นด้วย

๑๒. เรื่องชื่อหมวด ๑ และหมวด ๒ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ครอบคลุมทั้งมัลकुเทศก์ธุรกิจนำเที่ยว และผู้ประกอบการด้านโรงแรมและที่พัก รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

๑๓. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

(๑) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ โดยนักวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับมัลकुเทศก์

(๒) ควรมีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับมัลकुเทศก์

(๓) ควรให้สมาคมมัคคุเทศก์ฯ เป็นผู้จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับมัคคุเทศก์เพียงองค์กรเดียว โดยอาจจะเชิญคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา สภาผู้แทนราษฎร เป็นที่ปรึกษาก็ได้

สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยว

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีการพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมมนา รับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” โดยคณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. เรื่องมัคคุเทศก์เป็นอาชีพหรือวิชาชีพ

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า มัคคุเทศก์เป็นอาชีพ ๆ หนึ่ง ซึ่งยังไม่ถือว่าเป็นวิชาชีพเหมือนกับวิชาชีพอื่น ๆ เพราะอาชีพมัคคุเทศก์ยังไม่มีองค์ความรู้เฉพาะเป็นของตนเองเหมือนกับวิชาชีพอื่น ๆ เนื่องจากผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ไม่ต้องสำเร็จการศึกษาในสาขามัคคุเทศก์ก็ได้ เพียงได้ผ่านการอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ที่มีระยะเวลา ๓ เดือน ผู้นั้นก็อาจขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ได้ทันที ซึ่งไม่ใช่คุณลักษณะของวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้เฉพาะเป็นของตนเอง โดยจะเห็นได้จากผู้ที่สามารถจะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งได้นั้น ผู้นั้นจะต้องได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้น ๆ เท่านั้น เช่น ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความต้องสำเร็จการศึกษาทางนิติศาสตร์เท่านั้น ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีและวิชาการอื่น ๆ จะไม่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นทนายความได้

๒. เรื่องรูปแบบองค์กรผู้ทำหน้าที่ควบคุมผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า รูปแบบองค์กรที่จะทำหน้าที่ควบคุมผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดยังคงเป็นรูปแบบของคณะกรรมการ ไม่ใช่รูปแบบของสภาวิชาชีพ เพราะมัคคุเทศก์เป็นอาชีพ ไม่ใช่วิชาชีพดังที่กล่าวมาแล้ว ประกอบกับในปัจจุบันนี้เรื่องที่มีความสำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการคือ การส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ ซึ่งองค์กรที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมโดยส่วนใหญ่จะจัดตั้งอยู่ในรูปแบบของ

คณะกรรมการ โดยคณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ส่งเสริมผู้ที่ยังไม่เป็นมัคคุเทศก์ แต่มีความสนใจในอาชีพมัคคุเทศก์เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์เพิ่มมากขึ้น และเข้ามาสู่อชีพมัคคุเทศก์ ส่วนผู้ที่เป็นมัคคุเทศก์อาชีพอยู่แล้วก็จะต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความมั่นคงในอาชีพมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพในอนาคตต่อไป ซึ่งเมื่ออาชีพมัคคุเทศก์มีความพร้อมที่จะยกฐานะเป็นวิชาชีพ รูปแบบขององค์กรที่จะทำหน้าที่ควบคุมผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นวิชาชีพมัคคุเทศก์จะมีการจัดตั้งในรูปแบบของสภาวิชาชีพที่ย่อมมีความเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อให้เห็นถึงเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างชัดเจน ประกอบกับผู้เข้าร่วมสัมมนามีความกังวลใจในชื่อร่างพระราชบัญญัติที่ได้มีการกำหนดคำว่า “กำกับ” ไว้ จึงให้มีการแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ.” และองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมโดยส่วนใหญ่จะเป็นไปตามหลักการของระบบไตรภาคีคือ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นกรรมการในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนผู้ประกอบการที่เกี่ยว และผู้แทนผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ ฉะนั้นจึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการให้เป็นไปตามหลักการของระบบไตรภาคี ดังนี้

(๑) ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๖ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือผู้แทน และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน

(๒) ผู้แทนผู้ประกอบการที่เกี่ยว จำนวน ๖ คน ได้แก่ ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่มาจากผู้แทนสมาคมธุรกิจนำเที่ยวจังหวัด นายกสมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัยหรือผู้แทน นายกสมาคมไทยบริการท่องเที่ยวหรือผู้แทน นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวหรือผู้แทน และนายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศหรือผู้แทน

(๓) ผู้แทนผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ จำนวน ๗ คน ได้แก่ นายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย และกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์จำนวน ๖ คน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ในวิชาการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ๒ คน

๓. เรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการการทอ้งท่ยวพิจรณแล้วเห็นว่ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามท่กฎหมยกำหนดมคีความเหมาะสมแล้ว เพราะเป็นอำนาจหน้าที่เดียวกันกับสภาวิชาชีพอื่น ๆ และเป็นไปเจตนารมณที่ตองการส่งเสริมอาชีพมคฺเทศกให้ก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพต่อไป แต่ทงนี้ เพื่อไม่ให้เกดปัญหาในทางปฏิบัติเมื่อมีการประกาศใช้กฎหมย เนื่องจากปัจจุบันนี้ในประเทศไทยยังไม่มีหลักสูตรระดับปริญญาหรือนุปริญญาใดที่กำหนดว่สำเร็จการศึกษาสาขามคฺเทศกอย่างชัดเจน ดงนั้น จึงได้มการเพิ่มเติมมาตราขึ้นใหม่ในบทเฉพาะกาล เพื่อกำหนดระยะเวลาทว่นคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมคฺเทศกเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวุฒิกการศึกษา โดยให้อนุโลมบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติรุกรินาที่ยวและมคฺเทศก พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปพลางก่อนจนจนว่จะมีหลักสูตรสาขามคฺเทศกอย่างชัดเจน

๔. เรื่องคุณสมบัติของเลขาธิการ

คณะอนุกรรมการการทอ้งท่ยวพิจรณแล้วเห็นว่ เพื่อให้มความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงได้มการเพิ่มเติมคุณสมบัติของเลขาธิการให้มความครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิม

๕. เรื่องคุณสมบัติของมคฺเทศก

คณะอนุกรรมการการทอ้งท่ยวพิจรณแล้วเห็นว่ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาต รวมทั้งมาตรฐานและจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพมคฺเทศกตามที่กำหนดไว้ในกฎหมยมคีความเหมาะสมและครอบคลุมเพียงพอแล้ว เพราะการกำหนดรายละเอียดไว้ในกฎหมยจนมากเกินไปจะทำให้การบังคับใช้กฎหมยไม่มความยืดหยุ่น และจะเกดปัญหาในทางปฏิบัติตามมา

๖. เรื่องการต่ออายุใบอนุญาต

คณะอนุกรรมการการทอ้งท่ยวพิจรณแล้วเห็นว่ การกำหนดให้การต่ออายุใบอนุญาต ผู้ประกอบอาชีพมคฺเทศกต้องผ่านการอบรมและยื่นหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้ประกอบรุกรินาที่ยวด้วยมคีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากตองการให้ผู้ประกอบอาชีพมคฺเทศกมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งตองการให้ผู้ประกอบอาชีพมคฺเทศกจริง ๆ เท่านั้นที่จะมสิทธิได้ต่อใบอนุญาต เพราะปัจจุบันนี้ผู้ที่มีใบอนุญาตจำนวนพอสมควรที่

ไม่เคยประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์เลย เพียงแต่ต้องการใช้สิทธิประโยชน์บางประการจากบัตรมัลคฤเทศก์เท่านั้น

๓. เรื่องการควบคุมการประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์

คณะอนุกรรมการการทอ้งเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า การควบคุมการประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์มีความเหมาะสมดีแล้ว เพราะได้มีการเทียบเคียงกับกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพอื่น ๆ ด้วยแล้ว รวมทั้งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ เพื่อให้มีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

๔. เรื่องความมั่นคงในอาชีพ

คณะอนุกรรมการการทอ้งเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติในร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีการบัญญัติเรื่องสวัสดิการและการสงเคราะห์ให้แก่ผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ไว้เหมาะสมแล้ว เพราะถ้ากำหนดรายละเอียดเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน เห็นว่าจะไม่เป็นประโยชน์ และเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ไว้แคบเกินไป ซึ่งคณะกรรมการอาจจะกำหนดให้สิทธิได้มากกว่าที่จะกำหนดไว้ในกฎหมาย และสามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบัน

๕. เรื่องบทบัญญัติของกฎหมายยังไม่มีความชัดเจน

คณะอนุกรรมการการทอ้งเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า ในประเด็นข้อกังวลใจที่ผู้เข้าร่วมนำเสนอ นั้น ได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมแล้ว ไม่ว่าจะในเรื่องการสร้างความเป็นปึกแผ่นและการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์ ซึ่งถ้ากำหนดรายละเอียดเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน เห็นว่าจะไม่เป็นประโยชน์ และเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ไว้แคบเกินไป ส่วนเรื่องสถานะของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์ ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า เป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีสถานะเหมือนกับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐหลาย ๆ แห่ง และหน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น มหาวิทยาลัยมหิดล หรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

- กรณีมหาวิทยาลัยมหิดลได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕ ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้มหาวิทยาลัยมหิดลตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นมหาวิทยาลัยมหิดลตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

มหาวิทยาลัยมหิดลมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น”

- กรณีสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ ดังนี้

“มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดิน

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขธิการ รองเลขธิการ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

ในกรณีของคำนิยามคำว่า “มัลคฤเทศก์” ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้นำไปใช้บังคับกับผู้นำเที่ยวด้วย เพราะผู้นำเที่ยวยังคงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เหมือนเช่นเดิม จึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดความหมายของคำนิยามคำว่า “มัลคฤเทศก์” ให้ครอบคลุมถึงผู้นำเที่ยว

๑๐. เรื่องความสัมพันธ์กับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีการคำนึงถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว เช่น พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้มีการจัดทำร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ขึ้นอีกฉบับหนึ่งเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ มี

บทบัญญัติที่สอดคล้องกัน ส่วนเรื่องบทกำหนดโทษ ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีการกำหนดบทลงโทษไว้หนักกว่าพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้มีการเทียบเคียงกับกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพอื่น ๆ แล้ว โดยได้เพิ่มอัตราโทษจำคุกจากเดิม ๑ ปี เป็น ๓ ปี

- พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๖ ได้บัญญัติว่า ผู้ใดทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามมาตรา ๔๕ หรือทำหน้าที่มัคคุเทศก์ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- พระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ พ.ศ. มาตรา ๖๔ ได้บัญญัติว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๑. เรื่องขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย

คณะอนุกรรมการการท่องเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติขึ้นโดยเทียบเคียงกับกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพอื่น ๆ โดยจะ ไม่มีการยกเว้นให้ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตทำหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ได้ เว้นแต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ซึ่งร่างกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติขึ้นตามหลักการดังกล่าวเช่นเดียวกัน จึงไม่มีการกำหนดข้อยกเว้นให้แก่เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ประกอบกับปัจจุบันนี้ ในทางปฏิบัติ แม้พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการกำหนดข้อยกเว้นให้แก่เจ้าหน้าที่ของ ททท. แต่ ททท. ได้ว่าจ้างให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์เป็นผู้ทำหน้าที่มัคคุเทศก์มาโดยตลอด จึงไม่มีปัญหาที่จะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ

ส่วนเรื่องการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีการคำนึงถึงเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว จึงได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ ดังนี้

“มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้”

“มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียงและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้”

๑๒. เรื่องชื่อหมวด ๑ และหมวด ๒

คณะอนุกรรมการการทอ้งเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพมัคคเทศก์ ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะแก้ไขเพิ่มเติมชื่อหมวด ๑ และหมวด ๒ ให้มีความครอบคลุมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการทอ้งเที่ยวทั้งหมด ดังนั้น ชื่อหมวด ๑ และหมวด ๒ จึงได้มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสมแล้ว

๑๓. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คณะอนุกรรมการการทอ้งเที่ยวพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นข้อเสนอแนะที่ดี เพียงแต่ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นเพียงแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมอาชีพมัคคเทศก์ และมีความต้องการจะเป็นแรงผลักดันหนึ่งของสังคมที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมผู้ประกอบการอาชีพมัคคเทศก์ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ รวมทั้งเป็นที่ยอมรับจากสังคม เพื่อจะได้ก้าวต่อไปสู่ความเป็นวิชาชีพเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่น ๆ ตลอดจนจะได้เป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และนำไปสู่แนวทางที่ดีที่สุดในการส่งเสริมให้อาชีพมัคคเทศก์ของไทยก้าวไปสู่ความเป็นวิชาชีพ รวมทั้งสามารถแข่งขันกับมัคคเทศก์ของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างทัดเทียมกันในอนาคตอันใกล้นี้เท่านั้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มีความเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว และผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มีการเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นอย่างมาก ประกอบกับในอนาคตอาชีพด้านการบริการจะมีการแข่งขันระหว่างประเทศที่สูงขึ้น ซึ่งอาชีพมัลลเทศก์เป็นอาชีพหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบด้วย จึงต้องมีการส่งเสริมให้อาชีพมัลลเทศก์มีความเป็นปึกแผ่น รวมทั้งให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบอาชีพมัลลเทศก์ เพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีความก้าวหน้าในอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้มีการควบคุมจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพมัลลเทศก์ จึงต้องมีองค์กรที่มีความคล่องตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขัน รวมทั้งต้องมีอิสระในการดำเนินงาน เพื่อให้การกำกับดูแลผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์เป็นไปตามหลักวิชาการด้านการท่องเที่ยวและการบริการ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรให้มีคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลลเทศก์ที่มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการกำกับดูแลผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์ขึ้นเป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“มัคคุเทศก์” หมายความว่า ผู้ให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

“สมาคมธุรกิจนำเที่ยว” หมายความว่า สมาคมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์และดำเนินกิจการเพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจนำเที่ยว โดยกรรมการสมาคมทั้งหมดจำนวนเกินกึ่งหนึ่งและสมาชิกของสมาคมทั้งหมดจำนวนเกินกึ่งหนึ่งมีสัญชาติไทย

“อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือผู้แทน ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่มาจากผู้แทนสมาคมธุรกิจนำเที่ยวจังหวัด นายกสมาคมไทยท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัยหรือผู้แทน นายกสมาคมไทยบริการท่องเที่ยวหรือผู้แทน นายกสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยวหรือผู้แทน นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวภายในประเทศหรือผู้แทน และนายกสมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย

(๒) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์จำนวนหกคน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สอนในสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว ไม่น้อยกว่าสามปีในวิชาการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์สองคน

ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๓) เพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๖ กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ไม่อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบอนุญาตประกอบอาชีพ

มัคคุเทศก์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้ออกจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๔) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งใหม่

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖

(๔) รัฐมนตรีสั่งให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้กรรมการซึ่งเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ดำเนินการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการประเภทเดียวกัน แล้วแต่กรณี แทนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการที่เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้กรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี ดำรงตำแหน่งแทนมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการ เพื่อดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานกรรมการคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ ถ้ารองประธานกรรมการคนหนึ่งไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ ถ้ารองประธานกรรมการคนที่สองไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์

(๒) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ รวมทั้งการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์

(๓) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการ รวมทั้งจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

(๔) ออกใบอนุญาต พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

(๕) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในอาชีพมัคคุเทศก์ของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการขอรับใบอนุญาต

(๖) รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการและการศึกษาต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ของอาชีพมัคคุเทศก์ของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๗) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ด้านต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในอาชีพมัคคุเทศก์

(๘) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการแก่ประชาชนและองค์กรอื่นเกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์

(๙) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

(๑๐) ให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของอาชีพมัคคุเทศก์

(๑๑) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง

(๑๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๓) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดองค์กร การเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การพัสดุ การตรวจสอบภายใน รวมตลอดทั้งการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ ของสำนักงาน

- (๑๔) กำหนดแผน กลยุทธ์ และแนวทางการบริหารงานของสำนักงาน
- (๑๕) อนุมัติแผนการดำเนินงาน แผนการใช้จ่ายเงิน และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน
- (๑๖) ควบคุมการบริหารงานและการดำเนินการของสำนักงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๑๗) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งเสริม การพัฒนา การควบคุม กำกับ ดูแลการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์
- (๑๘) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย
- ข้อบังคับตาม (๑๗) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
- ระเบียบตาม (๑๗) ถ้ามีการจำกัดอำนาจเลขานุการในการทำนิติกรรมกับบุคคลภายนอกให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ มีอำนาจสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานมาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์

มาตรา ๑๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียงและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๑๘ กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนแต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) กำกับ ส่งเสริม และพัฒนาการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ตามนโยบายและมติของคณะกรรมการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์
- (๔) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๕) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๖) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงาน
- (๗) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงาน
- (๘) เรียกเก็บและรับเงินสมทบ เงินเพิ่ม เงินอุดหนุน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินงาน
- (๙) จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการ และสำนักงานเสนอต่อรัฐมนตรี
- (๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

มาตรา ๒๐ สำนักงาน อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินสมทบ เงินเพิ่ม เงินอุดหนุน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน
- (๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้
- (๔) ผลประโยชน์จากการจัดการเงินและทรัพย์สินและการดำเนินกิจการของสำนักงาน
- (๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)
- (๖) รายได้อื่น ๆ

มาตรา ๒๑ บรรดา รายได้ ทั้งปวง ที่สำนักงาน ได้รับจากการดำเนินงาน ในปีหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของสำนักงาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการดำเนินงาน และค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา และค่าเสื่อมราคา ประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และพนักงาน เงินสมทบกองทุนเพื่อการสวัสดิการ และการสงเคราะห์ และเงินสำรอง เพื่อใช้จ่าย ในกิจการของสำนักงาน หรือเพื่อการอื่น

รายได้ ตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้อง นำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๒ ทรัพย์สินของสำนักงาน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้น เป็นข้อต่อสู้กับสำนักงาน ในเรื่องทรัพย์สินของสำนักงาน มิได้

มาตรา ๒๓ ให้สำนักงาน มีเลขาธิการ คนหนึ่ง ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้ง จากบุคคล ที่คณะกรรมการคัดเลือก

มาตรา ๒๔ ผู้ที่จะ ได้รับการ แต่งตั้ง เป็นเลขาธิการ ต้อง มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุ ไม่ต่ำกว่า สามสิบห้า ปีบริบูรณ์ และไม่ เกิน หกสิบห้า ปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ และประสบการณ์ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- (๔) สามารถทำงาน ให้แก่สำนักงาน ได้เต็มเวลา
- (๕) คุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการ กำหนด

มาตรา ๒๕ ผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิ ให้เป็นเลขาธิการ

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคย เป็นบุคคลล้มละลาย ทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ
- (๓) เคยต้องคำพิพากษา ถึงที่สุด ให้จำคุก ไม่ว่าจะ ได้รับโทษ จำคุกจริง หรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิด ที่ได้กระทำ โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๔) ต้องคำพิพากษา อันถึงที่สุดว่า กระทำความผิด เกี่ยวกับการค้า หรือความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ นื้อ โกง โกงเจ้าหนี้ หรือ ยักยอกตาม ประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดฐาน นื้อ โกงประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการ กู้ยืมเงิน ที่เป็นการ ก่อ โกงประชาชน

(๕) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจ ในการบริหาร หรือจัดการ บริษัท หรือห้างหุ้นส่วน

(๖) เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๔) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ เลขาธิการอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี เลขาธิการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๓๕

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกเพราะบกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๙ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการดำเนินกิจการทั้งปวงของสำนักงานในการบริหารกิจการของสำนักงาน เลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้มีรองเลขาธิการตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อช่วยเลขาธิการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่เลขาธิการมอบหมาย

มาตรา ๓๑ เลขาธิการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

แต่ถ้าเป็นพนักงานตำแหน่งรองเลขาธิการ ผู้บริหารระดับสูง และผู้ตรวจสอบภายใน ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือมติที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้พนักงานกระทำการใดแทนก็ได้ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ได้รับมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับเลขาธิการในเรื่องที่ได้รับมอบอำนาจนั้น

มาตรา ๓๓ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการแทนก็ได้ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ ในกรณีที่ไม่มีรองเลขาธิการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนเลขาธิการ

ให้ผู้รักษาการแทนเลขาธิการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับเลขาธิการ

มาตรา ๓๕ เลขาธิการต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับสำนักงานหรือในกิจการที่กระทำให้แก่สำนักงาน ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้นไม่เกินอัตราตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ นิตกรรมใดที่ทำขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๕ ไม่มีผลผูกพันสำนักงาน

หมวด ๓

ผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์

มาตรา ๓๗ ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) มีความรู้ในอาชีพมัลลเทศก์โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในอาชีพมัลลเทศก์จากสถาบันที่คณะกรรมการรับรอง
- (๔) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต
- (๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตแต่พ้นกำหนดสองปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต
- (๖) ไม่เป็นผู้ประพฤติดีเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งอาชีพมัลลเทศก์
- (๗) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งอาชีพมัลลเทศก์
- (๘) ไม่เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗ รวมทั้งต้องผ่านการสอบความรู้และฝีมืองานตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๙ ใบอนุญาตให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตและอาจต่ออายุได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในการต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์ต้องผ่านการอบรมและยื่นหนังสือรับรองการปฏิบัติงานจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวด้วย

มาตรา ๔๐ การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต รวมทั้งการออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพมัลลเทศก์ด้านต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในอาชีพมัลลเทศก์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

การควบคุมการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ทำการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในควบคุมของสถาบันการศึกษาของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้ง สถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นที่คณะกรรมการรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้วความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

(๒) บุคคลซึ่งหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มอบหมายให้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ในควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๒ ใบอนุญาตสิ้นสุดลง เมื่อผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์

(๑) ตาย

(๒) ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาต หรือ

(๓) ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๔๓ ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ต้องประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษจรรยาบรรณแห่งอาชีพมัคคุเทศก์ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติดังตามมาตรา ๔๓ ของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงานบุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ว่าประพฤติดังตามมาตรา ๔๓ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงาน

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ว่าประพฤติดังตามมาตรา ๔๓ โดยแจ้งเรื่องต่อสำนักงาน

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง หรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสาม สิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติดังตามมาตรา ๔๓ และรู้ตัวผู้ประพฤติดังมา ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติดังตามมาตรา ๔๓

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ เมื่อสำนักงานได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๔๔ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามมาตรา ๔๓ ของผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจากผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ประกอบด้วยประธานอนุกรรมการคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๔๕ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้อีกครั้งหนึ่งไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

ถ้าคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคสาม ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณใหม่แทนคณะเดิมหรือมอบหมายให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณคณะอื่นดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๔๗ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้วให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๔๘ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจากผู้ประกอบอาชีพมัลลเทศก์ ประกอบด้วยประธานอนุกรรมการคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวน และเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้อีกครั้งหนึ่งไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

ถ้าคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคสาม ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่แทนคณะเดิมหรือมอบหมายให้คณะกรรมการสอบสวนคณะอื่นดำเนินการแทนก็ได้

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๕๐ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๕๑ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นและต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๕๒ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๓) เพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรา ๕๒ ให้ทำเป็นคำสั่งคณะกรรมการพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๕๓ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งคณะกรรมการตามมาตรา ๕๒ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งดังกล่าว

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบอาชีพมัคคุเทศก์หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบอาชีพมัคคุเทศก์นับแต่วันที่ทราบคำสั่งคณะกรรมการที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๕๕ ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๔ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๖๔ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่มัคคุเทศก์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจาก
เลขาธิการมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบอาชีพมั่วสุกเทศก์ในเวลาทำการของสถานที่นั้น
เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความ
ผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของ
สถานที่นั้นเพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือ
วัตถุดังกล่าวจะถูกขักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิด
ตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก
สะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวและหนังสือ
มอบหมายจากเลขาธิการแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๕

การตรวจสอบและการบัญชี

มาตรา ๖๐ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีอิสระที่สำนักงานการตรวจเงิน
แผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงิน
ทุกประเภท รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่าย
ดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด

มาตรา ๖๑ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๖๒ ให้ผู้สอบบัญชีรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้สำนักงานเผยแพร่งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้วภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีรับทราบ

หมวด ๖

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

มาตรา ๖๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงาน เพื่อการนี้จะสั่งให้สำนักงานชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานเสนอ และมีอำนาจสั่งยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่เห็นว่าขัดต่อนโยบายของรัฐบาล

ในกรณีที่คณะกรรมการหรือสำนักงานต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี ให้สำนักงานนำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๔๕ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๖๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๘ ให้คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว
และมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นคณะกรรมการ
ส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะได้มา
ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๙ ให้กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวัน
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้
และปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพ
มัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ

มาตรา ๗๐ ให้ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์
พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้ได้ต่อไปจนกว่าสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์นั้น

เพื่อประโยชน์ในการต่ออายุใบอนุญาต ให้ถือว่าใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเป็นใบอนุญาตที่
ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ภายในแปดปีนับแต่วันประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ มิให้นำคุณสมบัติของ
ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๗ (๓) มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีสถาบันที่คณะกรรมการรับรองปริญญา
ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในอาชีพมัคคุเทศก์ โดยในระหว่างเวลาดังกล่าวให้นำคุณสมบัติของผู้ขอรับ
ใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๐ (๑) (ค)
มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ให้ถือว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งอาชีพมัคคุเทศก์หรือข้อจำกัดและ
เงื่อนไขในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

มัครุเทศก์ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มี การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย
ธุรกิจนำเที่ยวและมัครุเทศก์ เป็นการประพตติผิตจรรยาบรณแห่งอาชีพนมัครุเทศก์หรือข้อจำกัดและเงื่อนไข
ในการประกอบอาชีพมัครุเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ประพตติผิตจรรยาบรณแห่งอาชีพนมัครุเทศก์หรือข้อจำกัด
และเงื่อนไขในการประกอบอาชีพมัครุเทศก์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัครุเทศก์ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และ
การดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๓ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อ
ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจ
นำเที่ยวและมัครุเทศก์ในส่วนที่เกี่ยวกับมัครุเทศก์มาใช้บังคับ โดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

นาถ ดวงวิชัย นิตกร ๘ ว.

ผู้ร่าง/พิมพ์

อัตราค่าธรรมเนียมผู้ประกอบการอาชีพมัลลเทศก์

(๑) ใบอนุญาต	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๒) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๓) การต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๕๐๐ บาท
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดง ความรู้ความชำนาญในการประกอบ อาชีพมัลลเทศก์	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท

ภาคผนวก ข

ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

- (๑) เปลี่ยนชื่อเป็นพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๒) แก้ไขเป็นคำว่า “คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว” “นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว” และ “ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” ทุกแห่ง
 - (๓) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “มัคคุเทศก์” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
 - (๔) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
 - (๕) กำหนดให้ผู้แทนจากคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัคคุเทศก์เป็นกรรมการธุรกิจนำเที่ยวซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแต่งตั้ง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ วรรคสาม)
 - (๖) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑) (๓) และ (๔))
 - (๓) แก้ไขเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ (๒) (ง) และ (จ))
 - (๔) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องใช้ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์เดินทางไปกับนักท่องเที่ยว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง)
 - (๕) ยกเลิกการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ (ยกเลิกหมวด ๓ มัคคุเทศก์ มาตรา ๔๕ ถึง มาตรา ๖๓)
 - (๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๖ (๓))
 - (๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (ยกเลิก มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙)
 - (๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้น (ยกเลิก (๒) (๔) และ (๖) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ)

ร่าง

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑

ให้แก้ไขคำว่า “คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์” และ “นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์” ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคฤเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคำว่า “คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยว” และ “นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยว” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้แก้ไขคำว่า “มัลคฤเทศก์” ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นคำว่า “ผู้ประกอบการอาชีพมัลคฤเทศก์” ทุกแห่ง

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “มัลคฤเทศก์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการอาชีพมัลคฤเทศก์” ระหว่างคำว่า “นักท่องเที่ยว” และ คำว่า “ผู้นำเที่ยว” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑

““ผู้ประกอบการอาชีพมัลคฤเทศก์” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัลคฤเทศก์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“กรรมการผู้แทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยห้าคนตามวรรคสองจะเป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือไม่ก็ได้ โดยอย่างน้อยให้แต่งตั้งจากผู้แทนผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวสองคนและผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพมัลคฤเทศก์สองคน”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) กำหนดแผนงานและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนา และกำกับดูแลธุรกิจนำเที่ยว”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตลอดจนค่าตอบแทนหรือความคุ้มครองที่ผู้ประกอบการอาชีพมัลคฤเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(๔) กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (ง) และ (จ) ของ (๒) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๑) (๒) (๓) หรือ
(๔) หรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต
ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๖ (๕) หรือใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว
พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ในการจัดให้มีผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวเดินทางไปกับ
นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องใช้ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวซึ่งได้ขึ้นทะเบียนตาม
พระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกหมวด ๓ มัคคุเทศก์ มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวคนหนึ่งซึ่ง
มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองเป็นนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกลาง เพื่อทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนใน
การควบคุมธุรกิจนำเที่ยวทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือ
ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว
พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เรียกให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนหรือลูกจ้าง ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์
หรือผู้นำเที่ยวมาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจนำเที่ยว หรือการปฏิบัติหน้าที่ผู้นำเที่ยว
แล้วแต่กรณี หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อตรวจสอบ”

๕๑ นายนาถ ดวงวิชัย นิตกร ๘ ว. ผู้ร่าง
ฉบับเสนอสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติ
ธุรกิจนำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิก (๒) (๔) และ (๖) ของอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติธุรกิจ
นำเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

นาถ ดวงวิชัย นิตกร ๘ ว.
ผู้ร่าง/พิมพ์

ภาคผนวก ค
รายนามฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา
สภาผู้แทนราษฎร

รายนามฝ่ายเลขานุการ
คณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา
สภาผู้แทนราษฎร

๑. นางพิมพ์พร กาญจนภาส	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ การท่องเที่ยวและกีฬา
๒. นายนาถะ ดวงวิชัย	นิติกร ๘ ว.
๓. นางสาวปัทมา ชีรนนท์	วิทยากร ๖
๔. นางสาวจุฑาทิพย์ สิริสุขฤกษ์	วิทยากร ๔
๕. นายชัยบูรณ์ หนองคูน้อย	นิติกร ๕
๖. นายกัมโพช ตราชู	นิติกร ๔
๗. นางสาวอรุณี ชัยสุวรรณ	นิติกร ๓
๘. นางเนาวรัตน์ งามภูพันธ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๖
๙. นางสาวกนกวรรณ สิงหนาท	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

บรรณานุกรม

- การเรียนรู้ออนไลน์. บทบาทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔,
จาก http://www.praveetelearning.com/elearning_content.php?subject_id...
_____. การศึกษาและความเป็นครูไทย. ค้นเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://aec.snru.ac.th/UserFiles/le5.pdf>
- ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑. (๒๕๕๑, พฤษภาคม ๒).
ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๕ (ตอนพิเศษ ๗๕ ง), ๕ – ๘๕.
- คลังปัญญาไทย. ความหมายของอาชีพและวิชาชีพ. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก
<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/วิชาชีพ>
- คลังปัญญาไทย. มัคคุเทศก์. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/มัคคุเทศก์>
- คุณแม่ห้องหยก. (๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓). กฎหมายกับวิชาชีพ. ค้นเมื่อ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔,
จาก <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id=krisdika&month=10...>
- เจษฎา อนุจारी. สภาวิชาชีพบัญญัติกับการปกครองตนเอง. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก
<http://fap.or.th/subfapnews.php?id=217>
- _____. บทวิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวปีนี้. (๓๑ มกราคม ๒๐๑๑). ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์
๒๕๕๔, จาก <http://www.webboard.bangkoktourguide.net/webboard/index.php?topic...0>
- ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรมวิชามัคคุเทศก์
ทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๓. (๒๕๕๓, ตุลาคม ๑๑). ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๗ (ตอนพิเศษ
๑๑๕ ง), ๓๑.
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพวรรณ พุ่มมณี. (๒๕๔๓). หลักการมัคคุเทศก์ (พิมพ์ครั้งที่ ๒).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริยา ชินวรรณ. ทฤษฎีการลงโทษและการวินิจฉัยทางจริยธรรม. ค้นเมื่อ
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก <http://board.dserver.org/e/easydharma/00000309.html>
- พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒. (๒๕๔๒, พฤษภาคม ๑๕).
ราชกิจจานุเบกษา, ๑๑๖ (๓๕ ก), ๒๘ – ๔๘.

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗.(๒๕๔๗, ตุลาคม ๒๒).

ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๑ (ตอนพิเศษ ๖๕ ก), ๗๑ - ๗๓.

พระราชบัญญัติการประกอบอาชีพงานก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒. (๒๕๒๒, พฤษภาคม ๑๐).

ราชกิจจานุเบกษา, ๙๖ (๓๕), ฉบับพิเศษ ๓๖ - ๕๔.

พระราชบัญญัติช่างรังวัดเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕. (๒๕๓๕, มีนาคม ๔). ราชกิจจานุเบกษา,

๑๐๕ (๑๖), ๑๗ - ๓๕.

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘. (๒๕๒๘, กันยายน ๑๕). ราชกิจจานุเบกษา,

๑๐๒ (๑๒๕), ฉบับพิเศษ ๑ - ๓๖.

พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑. (๒๕๕๑, กุมภาพันธ์ ๖).

ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๕ (๒๕ ก), ๑ - ๒๗.

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๐. (๒๕๕๐, ตุลาคม ๑๖). ราชกิจจานุเบกษา,

๑๒๔ (๖๘ ก), ๔ - ๓๐.

พระราชบัญญัติวิชาชีพกายภาพบำบัด พ.ศ. ๒๕๔๗. (๒๕๔๗, ตุลาคม ๒๒). ราชกิจจานุเบกษา,

๑๒๑ (ตอนพิเศษ ๖๕ ก), ๕๒ - ๗๐.

พระราชบัญญัติสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒. (๒๕๕๒, พฤศจิกายน ๑๓).

ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๖ (๕๕ ก), ๑ - ๖.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. ๒๕๓๒. การจัดการธุรกิจแหล่งท่องเที่ยว. นนทบุรี:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

ระเบียบคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ว่าด้วยมาตรฐานการประกอบธุรกิจนำเที่ยว

และมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวที่จะพึงปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว

และความรับผิดชอบที่มีต่อนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตลอดจนค่าตอบแทน

หรือความคุ้มครองที่มัคคุเทศก์และผู้นำเที่ยวจะพึงได้รับจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว

พ.ศ. ๒๕๕๓. (๒๕๕๓, มีนาคม ๒๔). ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๗ (ตอนพิเศษ ๓๗ ง),

๑๕ - ๒๓.

รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๕๕๒. (๒๕๕๒, ตุลาคม ๖).

ราชกิจจานุเบกษา, ๕๖, ๕๘๐ - ๕๘๑.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (๒๕๕๐, สิงหาคม ๒๔). ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๔ (๔๗ ก),

๑ - ๑๒๗.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๖ ธันวาคม ๒๕๕๓). *มัคคุเทศก์*. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔,
จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/มัคคุเทศก์>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔). *อาชีพ*. ค้นเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔, จาก
<http://th.wikipedia.org/wiki/อาชีพ>

รายนามคณะผู้จัดทำรายงาน

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย ผู้จัดทำ
นิติกร ๘ ว.
๒. นางสาวกนกวรรณ สิงหนาท ศิลปกรรม
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒

